

DARBININKAS

MASKVA IR VATIKANAS
Chruščiovas pasielgė kaip Hitleris

XLIII NR. 77

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

PENKTADIENS - FRIDAY, SPALIO - OCTOBER 24, 1958

Administracija GLenmore 5-7281
Redakcija GLenmore 5-7281

10 CENTU

MASKVOS IR AMERIKOS PINIGAI

Sovietai "neduos nė kapeikos" bendrai Rytų-Vakarų programai atsilikusioms tautom paremti. Taip pareiškė Chruščiovas Egipto viceprezidentui ir apsaugos ministrui Hakim, Amer, kuris buvo pakviestas į Maskvą spalio 17-23. Sovietų Sąjunga remia tokias tautas skrydžiu.

KĄ DAVĖ AMERIKA IR KĄ MASKVA

Chruščiovui pasigyrus, kad Maskva neduos nė kapeikos bendrai programai su Vakarais atsilikusiems kraštams remti, valstybės departamentas priminė, ką lig šiol davė Amerika ir ką Maskva.

Vaikų fondui Amerika davė 145 mil., Sovietai 2 mil. technikinės pagalbos programai Amerika davė 108,900,000, o Sovietai 6,875,000.

Vis tai buvo padaryta per Jungtines Tautas. Tiesiogiai Amerika nuo 1948 yra davusi atsilikusiems kraštams remti 8 milijardus, o Sovietai tokią programą pradėjo nuo 1954 ir davė 1,900,000,000.

SUKILĖLIAI, PABĖGĖLIAI PINIGAI

Jungtinės Tautos Amerika pareiškė, kad ir toliau duos metams po milijoną dol. remti Tunise pabėgėliams iš Alžiro. Tunise tokių pabėgėlių yra 80,000. Kai Amerika duoda po milijoną, kitos valstybės, įskaitant ir Sovietus, teduoda tik 116,000. Alžirietis sutinka, kad dalis Amerikos duotos paramos nueina ne pabėgėliams, bet Alžire kovojantiems sukilėliams. Tunisas sukontroliuoti negali. Prašė tarptautinės kontrolės.

SOVIETAI NORI PROPAGANDOS, AMERIKA NUSIGINKLAVIMO

Amerika spalio 20 atmetė vėl Maskvos siūlymą, kad Zenevoje spalio 31 susitiktų užsienių reikalų ministrai atominių bandymų draudimui sutarti. Amerika laikosi minties, kad pirma tuos reikalus turi sutarti specialistai, o paskui jų sutartus dalykus jau gali ministrai tvirtinti.

NASSERIS PRAŠO MASKVOS UŽTARIMO

Jungtinės Arabų Valstybės viceprezidentas ir krašto apsaugos ministeris paprašė Chruščiovo, kad išpėtų Ameriką, Angliją ir Prancūziją neduoti Izraeliui pagalbos, jei Izraelis norėtų atnaujinti karą su arabais. Esą be svetimos pagalbos Irakas susidorotų su Izraeliu.

Žinios iš "kultūrinio bendradarbiavimo" su sovietais

Amerikos turistai G.S. Milroy iš Michigano pereiną savaitę keliavo po rytų Vokietiją. Neustreliz mieste jis paklausė sovietų kareivį, ar gali fotografuoti Stalino paminklą. Nors jis nefotografavo, bet po kelių minučių buvo suimtas. Komunistai jį kaltina, kad fotografavęs "karinius įrengimus". Esą netoli Stalino paminklo stovinčios kareivinės. Amerikos kariniam atstovui buvo proga pareikšti protestą. O kadangi turistas perduotas rytų Vokietijos milicijai, tai dabar turės proga bendradarbiauti su rytų Vokietijos nepripažinta valstybe.

Amerikos laivai lydės Formozos transportus

Tik tiek paskelbė iš pasitarimų, kuriuos Dulles dar pratęsė

Amerikos politikos centre yra šiuo metu du dalykai — valstybės sekretoriaus J.F. Dulles pasitarimas Formozoje su laisvosios Kinijos prezidentu Chiang Kaisu ir namie — rinkimų kova.

Bėgimas didėja

BĖGA VADINAMI INTELEKTUALAI

Vakarų Vokietijon šiais metais atbėgo iš rytų Vokietijos 122 aukštųjų mokyklų profesoriai. Per 1956 ir 57 metus buvo atbėgę tik 101. Šiais metais atbėgo 625 gydytojai, 2171 mokytojas, 159 dantų gydytojai, 29 veterinariai, 115 vaistinininkų, 1688 studentai.

Bėgimas didėja. Priežastis — stiprėjantis spaudimas, o taip pat mažėjanti išlaisvinimo viltis. Vokietijos įtakingi kalbėtojai per radiją buvo raginę rytų Vokietijos tautiečius išstėti, išverti. Daugelis patriotų mėgino laikytis, tikėdami, kad teks tik laikinai palaukti. Bet viltis nyksta, atsparumas mažta, ir žmonės nebežino amžinai gyventi vergijoje.

Rytų Vokietijoje leidžiamas gandas, kad Sovietai paleis satelitą į mėnulį lapkričio 7 šventės proga.

VĖL ŽUVO ORO NELAIMEJE 31

Anglijos keleivinis lėktuvas ir Italijos sprausminis karinis lėktuvas netoli Romos 4 mylių aukštyje spalio 23 susidūrė. Žuvo 31. Gyvas išliko tik karinio lėktuvo pilotas, iššokęs parašutu, kai lėktuvas ore sprogo. Jis nukrito į jūrą, bet žvejai išgelbėjo.

LORDŲ RŪMUS ATĖJO IR MOTERYS

Anglijos karalienė paskyrė lordus ir dvi moteris. Jos spalio 21 iškilmingai buvo priimtose lordų rūmose. Tai pirmas kartas Anglijos parlamento istorijoje.

GEROS VALIOS ZENKLAI ALŽIRO KARE

Alžiro sukilėliai grąžino laisvę 4 paimtiems prancūzų kareiviams. Tuo pat atsimokėdamas, prancūzų kariuomenės vadas gen. Salan paleido 10 į nelaisvę paimtų sukilėlių.

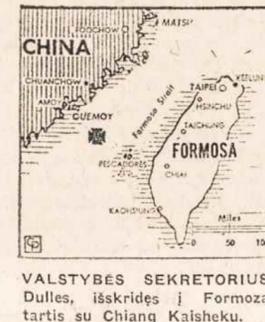
CHRUŠČIOVAS IR GIRTAVIMAS SOVIETUOSE

Sovietų min. pirm. Chruščiovas paskelbė kovą Sovietuose išpūstam girtavimui (tik ar ja pradės nuo savęs?). Spalio 17 paskelbė, kad ateityje restoranuose bus galima gauti tik po vieną stiklėlį degtinės. Chruščiovas sutiko, kad girtuoklis eis tada į kitą ir penktą restoraną. Bet pasiteisino: iki ši vieno nueis į kitą, jau išsiblaivys. Užsiminė ir partijos narius girtaujant. Pažadėjo tokius narius bausti.

DRAUSMĖ AR SADIZMAS?

Amerikos kariuomenės teismas Ft. Jackson, S.C., spalio 21 nubaudė seržantą George Sovie 450 dol. Kaltinimų jam buvo daug, bet jis prisipažino, kad savo žinioje turimus naujokus jis privertė šuvalgyti po popierinį dolerį. Buvo kaltinamas taip pat, kad kitam lie-

Dulles praleido Formozoje spalio 21-22. Kas kalbėta ir sutarta, nedaug skelbiama. Tačiau paskelbta buvo, kad Dulles užtikrino, jog Amerikos karo laivai ir

VALSTYBES SEKRETORIUS Dulles, išskridęs į Formozą tartis su Chiang Kaisu.

toliau lydės Formozos transportus į Quemoy. Paneigtas gandas, kad Dulles būtų spaudęs Chiang Kaisheką mažinti Quemoy kariuomenę.

Komunistai ir vėl šaudo

Komunistinės Kinijos pirmadienio vakarą atnaujintas Quemoy bombardavimas labiau sustvirtino Chiang Kaisheko nepasitikėjimą komunistine Kinija.

Viceprezidentas Nixonas pareiškė, kad Quemoy bombardavimo atnaujinimas neturės įtakos Amerikos politiniam nusistatymui ir nesumažins jos pasipriešinimo.

Komunistai Quemoy salą tebebombarduoja. Per tris dienas paleido 15,000 šūvių Quemoy gynėjai atsako taip pat šūviais.

BIDAULT MATO NEGERUS ZENKLUS

Prancūzijos buvęs min. pirm. ir užsienių reikalų ministeris Bidault spalio 21 išpėjo, kad Vakarai nori padaryti naują Miuncheną su Quemoy ir Matsu. Miuncheno laimėjimai buvo beverčiai, Bidault kritikavo dabartinį Amerikos nusistatymą, tikriaus nusistatymo nebuvimą, netikrumą.

"Tarp vakarietinių vyriausbių yra tam tikro noro reviduoti politiką. Tai ženklas vyriausybinių ir asmeninio nepastovumo. Aš nepastebėjau jokio noro Komunistinėje pusėje pakeisti savo pozicijas".

— Žiemos laikas pradėdamas nuo spalio 26, sekmadienio. Laikrodžius reikia vieną valandą atstakti atgal.

— Europos spaudoje pasirodė žinia, kad Sovietai mėgina prikaltinti Wernherr Braun, Amerikos satelito meisterį vykti į Sovietus.

NAUJAS SATELITAS ZENKLŲ NERODO

Armija spalio 22 vakarą paleido su Jupiterio raketa satelitą balioną 12' pėdų ilgio. Pakilo laimingai. Tačiau baliono signalai "sustreikavo" — neveikia, ir nežinia, kur balionas yra.

— Gydytojo Nimmer 8 metų sūnus pripažintas psichiškai nesveikas ir atiduotas giminių globai. Jis buvo prisipažinęs nužudęs savo tėvus, paskui vėl užsigynė. Kas iš tikrųjų rugsėjo 2 juos nužudė, policija nieko nesusekė.

— Amerikoje šiemet rugpjūčio mėn. vedybų buvo mažiau nei pernai tą pat mėnesį 7.8 proc. Gimimų mažiau tik 2.7 proc.

— Henry Cabot Lodge, Amerikos atstovas Jungt. Tautose, gavo 1958 metų geriausio kalbėtojo medalį.

— Vokietijos vyriausybė griežtai paneigė rytų Vokietijos paskelbtą žinią, kad vakarų ir rytų Vokietijos atstovai derasi. Priešingai, kai į vakarų Vokietiją atvyko rytų Vokietijos vyriausybės "kurjeris", jis nebuvo priimtas Vokietijos valdžios įstalgose.

NUOMONĖS VIENINGOS

Spalio 22 komunikate paskelbta, kad Dulles ir Chiang Kaisheko nuomonės vieningos: Amerika ir laisvoji Kinija turi pasipriešinti komunistam bendrai.

Dulles viešoje kalboje išpėjo komunistus, kad Amerika duos palydovus Formozos laivam, kada tai bus reikalinga. Dulles pavartojo savo ankstenį pareiškimą, kad į komunizmą Kinijoje žiūri kaip į praeinamą dalyką.

Dulles pasiliko dar neribotam laikui toliau kalbėti su Chiang Kaisu, nors buvo numatyta, kad grįš spalio 23.

AR SAUGU VAKARŲ SOSTINĖJE

KUR DINGO GARSIOJI ANGLŲ TARNYBA?

Anglijos tarnybos toki vardai kaip "Scotland Yard", "Intelligence Service" buvo garsūs visame pasaulyje savo tikslu ir planingu veikimu. Dabar tas garsas nubluko, kada tos tarnybos tik po laiko apsižiūri, kaip Sovietų agentai vagia paslaptis, grobia žmones ir juos išsigabena tiesiog iš Londono. Išsigabena net lokius, kuriems saugoti buvo pristatyti Scotland Yard agentai.

Viena tokia istorija iškilo aikštėn šiom dienom.

Istorija prasidėjo pereinū metų gruodžio 31. Į vakarų Berlyną atvyko 22 metų vyras Anatolij Ponomarenko. Atvyko į anglų sektorių ir pasisakė, kad jis esąs sovietų tankistas seržantas. Paprašė azyljo. Tuojau pat sovietų komandierius

FREDERIKA, 41 metų, Graikijos karalienė, atvyko į Ameriką. Ji nori apžiūrėti Ameriką kaip turistė. Ją palydi dukterė ir sūnus.

kreipėsi į anglus ir prašė jį išduoti, nes jis esąs dezertyras; jis nušovęs draugą ir ginklą išsinešęs.

Anglų karinė valdžia atsakė netrukus, kad anglų kariniai ekspertai patikrinę atsiėstą ginklą ir konstatavę, kad tuo ginklu niekas negalėjo būti nušautas. Ginklas esąs visai naujas ir dar niekad nevertotas. Tankistas Ponomarenko gavo azyljo teisę ir atvyko į Londoną. Jam buvo paskirta Scotland Yard apsauga. Jis buvo suvestas su rusais emigrantais. Jam buvo duota kalbėti per radiją, per televiziją. Jis padėjo pagminti lapelius, skirtus rusų kareiviams. Keno rankose bus toki lapeliai, galės būti užtikrinti, kad pabėgė iš Sovietų gaus Anglijos globą.

Jis buvo apgyvendintas Londono šiaurėje, net tikslus adresas buvo slepiamas.

Praėjo laisvėje 70 dienų. Kovo 13 telefonas suskambėjo vieno iš jo pažįstamų rusų emigrantų bute. Emigrantas buvo rusų solidaristų organizacijos narys. Bet jo nebuvo namie. Telefonu atsiliepė žmona. Kalbėjo Ponomarenko, bet kažką neaiškiau. Tą pat dieną suskambėjo telefonas ir kito solidaristo bute. Atsiliepė taip pat tik žmona. Vėliau ir viena ir antra moterys aiškino, kad Ponomarenko balsas buvo sujaudintas.

Nuo tos dienos apie Ponomarenko nebuvo nieko girdėti. Iš buto jis buvo dingęs. Visi daiktai palikti, kaip buvę. Tik prieš savaitę solidaristų organizacija patyrė, kad Ponomarenko jau Rusijoje. Iš Anglijos jis išvyko kovo 14-18 tarpe.

Sovietų atstovybė Londone paprastai paaiškino: esą seržantas Ponomarenko savo valia atvyko į atstovybę ir pareiškė noro grįžti.

Savo noru ar pagrobtas? Scotland Yard tyli. Tiesiog nepatogu. Jo agentams iš panosės dingo. Prabilo anglų sąjūdžio už išlaisvintą Rusiją pirmininkė Mrs. Robert Bower. Paaiškino, kad Ponomarenko negalėjo laisva valia grįžti į Rusiją. Sovietai būtų seniai juo pasinaudoję propagandai prieš Vakarus. Paaiškino, kad jos organizacijai buvo žinoma, jog prieš dingdamas Ponomarenko buvo susipažinęs su viena moterimi, ruse. Mes esam fikri — kalbėjo pirmininkė, — kad toji moteris jam davė svaiginamųjų

žiuvi nori paveikti naujo popiežiaus rinkimus, "paagituo-ti".

Esą Pijus XII, kišdamasis į politiką, "pažeidė Bažnyčios misijos pasaulyje universalumo principą". Esą tikimasi, kad "naujas popiežius patsai daugiau domės religiniais klausimais ir mažiau politiniais". Taip aiškino Maskvos radijas.

Vatikane buvo prisiminta dabar, kad panašiai 1939 rinkimus norėjo paveikti Hitleris. Romoje Hitlerio atstovas kreipėsi tada į valstybės sekretorių Pacelli, pareikšdamas Hitlerio pageidavimus dėl būsimos popiežiaus. Jo kreipimasis susilaukė priešingo rezultato — popiežium buvo išrinktas griežtas antifasistas ir antinacis. Tai buvo matyt ir iš jo pirmos enciklikos.

Tikima, kad jau semadienį gali būti naujas popiežius paskelbtas.

Po daugybės spėlojimų, kas bus naujas popiežius, paskiausiai H. Tribune korespondentas iš Romos daugiausia kalba apie Giovanni Battista Montini, Milano arkivyskupą. Jis nėra kardinolas. Nuo 1378 popiežiai buvo renkami vis iš kardinolų. Anksčiau kitoje spaudoje buvo spėliojama: jeigu ne popiežius tai valstybės sekretorius bus Montini.

MINDSZENTY NEISLEIDO

Valstybės departamentas paskelbė, kad Amerikos atstovas Budapešte prašė Vengrijos komunistinę valdžią išleisti kardinolą Mindszentį į Romą į popiežiaus rinkimus. Komunistai prašymą atmetė. Kardinolas yra Amerikos atstovybėje nuo 1956.

Nobelio premija

Kam teks Nobelio premija už literatūrą?

Tuo tarpu tik spėjama, bet spaudoje tarp spėjamų kandidatų labiausiai minimas sovietų rašytojas Pasternakas ir jo veikalas "Doktor Živago". Veikalas buvo pirmiausia išspausdintas Italijoje, susilaukė Sovietų rašytojų draugijos sekretoriaus kritikos, nes neigiamai atsiliepė apie sovietinio gyvenimo reiškinius, o Amerikoje yra įskirtas į "bestseller".

Amerikiečių širdis vokiečių širdžiai

Vokietijoje amerikiečiai kariai sudėjo 2,500 dol. ir atsiuntė į Ameriką 5 metų Klaus Kaemerer su motina širdies operacijos. Buvo sutrikę kanalai, kurie iš plaučių duoda širdžiai deguonies. Baltimorėje spalio 22 padaryta vaikui 3 valandų operacija. Laikoma pasisekus.

Vyriausybė palaiko Bang Jensen

Danijos vyriausybė paskyrė 5,000 dol. savo piliečiui Povl Bang Jensen, kuris buvo Jungt. Tautų tarnyboje ir buvo šį pavasarį atleistas. Jis atsisakė perduoti vengrų liudininkų pavardes. Vyriausybė skyrė paramos, kad Jensen galėtų kelti bylą Hamarskjoldui, Jungt. Tautų gen. sekretoriui.

miltilių į gėrimą ir paskui nu-gabeno į Sovietų atstovybę. Iš ten buvo pergabentas į Rusiją ir greičiausiai nuteistas".

Tuo vieno asmens istorija ir baigta. Istorija liūdina, nes rodo, kad net vakariečių sostinėse nėra saugumo nuo sovietų šeiminkavimo. O tarp sovietinių karių gal būt dar saugo jamas vienas kitas lapelis, Ponomarenko ruoštas, kad pabėgėliams Vakarai garantuoja globą.

Neramumai pietų Amerikoje

Pietų Amerikoje neramumai pasireiškė paskutinėm dienom trijose valstybėse. Bolivijoje kariuomenė turėjo malsinti centro ir socialistų desinio sparno surengtas riaušes prieš vyriausybę. Po 5 valandų susidūrimų gulėjo 3 užmušti ir 2 sužeisti.

Bogotoje, Kolumbijoje, 3.000 minia triukšmavo apie 12 valandų prieš buvusį prezidentą Pinilla, kuris dabar grįžo iš Europos.

Argentinoje 30 sužeista demonstracijoje prieš vyriausybę, kuri paskelbė įstatymą dėl kaltųjų ir kitų privatinų universitetų.

— Lenkijos kompartijos sekretorius Gomulka prieš mėnesį pasiuntęs atstovą su slapta misija į Jugoslaviją užtikrinti, kad Lenkija laikysis visų sutarimų su Jugoslavija, nepasidama bet kokio spaudimo iš Maskvos.

Toks buvo Vatikano diplomatas Pijus XII

Romėnas šv. Petro soste (3)

Pijus XII iš kitos pusės: kaip popiežius diplomatas.

Diplomato vardas jam labiau taikomas nei kitiems popiežiams. Ir pagrįstai. Parapijos jis neturėjo, vyskupijos nevaldė. Jis dirbo valstybės sekretoriaus kanceliarijoje, kildamas iki pasekretorio pareigų.

Nuo 1930 Pacelli buvo paskirtas valstybės sekretorium. Šiose pareigose išbuvo 9 metus. Vatikano valstybė nedidelė, bet jo sekretorius turi didelius ryšius su pasauliu.

DIPLOMATO DORYBĖS

Pacelli priklausė prie tokių sekretorių, kuriems nepakako sėdėti kabinete ir sklaidyti diplomatinius raštus. Jis norėjo tiesioginių ryšių su žmonėmis ir iš paties gyvenimo pažinti problemas. Jis keliavo į Vengriją, Prancūziją, pietų Ameriką. Pagaliau 1936 lankėsi ir Jungtiniuose Valstybėse. Per septyniolika dienų lėktuvais jis aplankė didžiulius Amerikos miestus.

Pijus XII vadino paskui daugiausia keliavusiu popiežium ir labiausiai pažinusių kitus kraštus.

Kelionės nutrūko, kai buvo išrinktas popiežium. Bet po valstybės sekretoriaus Maglione mirties Pijus XII perėmė į savo rankas vėl valstybės sekretoriaus pareigas. Tarptautines problemas sekė nuolatos ir iš spaudos. Esą kasdien jis užmesdavo akį ir į New York Times bei Herald Tribune. Tarptautines problemas patirdavo ir iš gausiai jį lankiusių diplomatų.

Pijus XII turėjo ir kitų diplomatų reikalingų privalumų. Pirmiausia didelę kantrybę mokėjimą nerodyti susirūstinimo, didelę erudiciją, didelį mokėjimą susiorientuoti kiekvienu momentu kaip elgtis ir prie to — iš širdies plaukiantį sugebėjimą kita pagerbti. Jis kalbėjo rūpestingai parinktais žodžiais. Jis vadovavo, nesudarindamas įspūdžio, kad vadovauja.

Nuncijaus Pacelli 1917 pirmoji didesnė diplomatinė misija nepasisekė. Jis nesugebėjo įtikinti kaiserio Wilhelmo, kad jis sutiktų priimti popiežiaus planą — baigti karą. Tačiau kaiseris savo atsiminimuose rašė:

"Pacelli yra įžymus, malonus žmogus, didelės inteligencijos,

puikių manierų, šaunus Katalikų Bažnyčios aukštojo dvasininko pavyzdys."

DIPLOMATINIAI LAIMĖJIMAI

Nepasisekė ir pirmą didesnę diplomatinę akciją, kai jau buvo išrinktas popiežium. Nuo išrinkimo buvo praėję tik pusė metų, ir prasidėjo karas tarp Vokietijos ir Lenkijos, čia pat išjungė Angliją. Pirmoji savo enciklikoj naujasis popiežius išspėjo, kad pasaulis išsklydo iš tikrojo kelio ir pasirinko savo jėgas eikvoti apgaulingam idealui. Tai buvo viešai tarta. O slaptai

popiežius mėgino paveikti Mussolini, kad jis nesiduotų Vokietijos įtraukiamas į karą.

Jau po karo paaiškėjo, kad popiežius buvo rašęs laišką Mussoliniui, apeliuodamas neįtraukti krašto į nelaimę. Ir Mussolini neklausė. Po poros mėnesių Italija jau kariavo.

Buvo klausimų, ypačiai Bažnyčios santykiai su valstybėmis, kuriuos Pijus XII sutvarkė patenkinamai. Bažnyčios padėties Sovietų okupuotuose kraštuose negalėjo sutvarkyti. Pijus XII liko laukimo padėtyje, kaip tai dažnai padaro diplomatai. Bet jis buvo kritiškas kompromisams su komunistiniais režimais vardan šios dienos patogumo.

PREZ. EISENHOWERIS sveikinasi su nauju savo pavaduotoju Wilton B. Persons, kuris užėmė Sherman Adams vietą.

Tai rodė ir Vatikano didelis rezervuotumas santykiams tarp Bažnyčios ir režimo Lenkijoje. Jis nenavėgė pakelti griežto balso dėl kardinolo Mindszenty persekiojimo Vengrijoje ir uždėjo ekskomunikas.

Pijus XII diplomatiniai sugebėjimai nepadarė to, kad jo principiniai pasisakymai aktualiais tarptautinės politikos klausimais, dėl taikos, dėl nusiginklavimo, atominės energijos ir kt. būtų panaudoti praktiniams tu klausimų sprendimui. Tačiau padarė tai, kad

popiežiaus autoritetas rado didelio respekto pasaulyje ir tarp valstybės vyrų.

Tvirtinama, kad per 600 metų ne vienas popiežius nebuvo

atstates tokių gerų santykių kaip Pijus XII su Prancūzija, su Vokietija, Anglija, Ispanija, Italija.

Pijus XII atnaujino diplomatinius santykius su 15 valstybių ir ėmė bendradarbiauti su dešimčia tarptautinių organizacijų. Prie Vatikano šiuo metu veikia 46 valstybių atstovybės.

Vatikanas tur būt mažiausia pasaulyje valstybė. Ji turi ploto tik 108,7 akrus ir 1.200 gyvenytojų. O "kariuomenės" jis turi 250 šveicarų gvardijos. Kas vertina tik kariuomenės jėga, tas Vatikano reikšmės nevertina. Bet tokių valstybių tebuvo viešai pasikardensios tik dvi, ir abi kaimynės: viena didelė ir kita maža, tos didelės šiandien praryta.

DISKUSIJOS DĖL LIETUVIŠKOS KOLONIJOS HONDURE

SPAUDA

Drauge spalio 14 dr. J. Budzeka atsiliepė dėl prof. K. Pakšto projekto organizuoti Britų Hondure lietuvių koloniją. Atsiliepė neigiamai:

"Kritiškai... svarstant, prof. Pakšto pasiūlymą tenka prieti prie išvados, kad šis planas yra nerealaus, neįgyvendinamas ir vargiai pasitarnautų lietuviškam reikalui. Šį planą tenka atmesti dėl šių priežasčių: (1)

tropinis klimatas mums yra labai nepalankus; (2) lietuvių atsiskyrimas nuo Vakarų pasaulio politinių ir kultūrinių centrų yra žalingas Lietuvos laisvinimo bylai ir lietuviškos kultūros tobulinimui; (3) lietuvių tremtiniai, gyveną Amerikoje nevažiuos į tropinius rezervatus nes jie čia Amerikoje yra sukūrę prasmingą ir viltingą gyvenimą; (4) mūsų tremties nutautėjimo pavojus nėra toks didelis, kaip mūsų kultūrininkai galvoja".

Autorius galvoja, kad nauja technologinė pažanga, industrializacija ir susisiekimo priemonės keičia dabar gyvenimą. "Jie naikina mažųjų tautų nepriklausomybę ir autonomiją ir daro didelius ekonominius vienetus, nes tik tokiose sąlygose įmanoma masinė produkcija, kuri yra gerbūvio ir pažangos pagrindas. Pasauliniam ūkiui ir kultūrai besivystant tokia kryptimi jokiai maži tautai nebus įmanoma ateityje izoliuotis ir išsaugoti savo politinę ir kultūrinę nepriklausomybę".

Autorius taip pat nesutinka su prof. K. Pakšto pesimistine išvada, kad dabartinei padėčiai užtruktus ilgiau Lietuvoje, bus tautos lietuviškas galvojimas sunaikintas. Autorius tiki, kad lietuvių kultūra yra aukštesnė už rusų, dėl to ji išliks rusų nesunaikinta. Tokiu atveju tremtinių misija bus ne išlaikyti lietuvių, bet perteikti Lietuvoje

BOSIM. POPIEŽIUI skrybėlių dirbėjas A. Berbeoni, jau pagaminoma nauja skrybėlė. Batai ir kiti drabužiai siuvami bent kelių dydžių, kad vienš iš jų tiktų. Popiežiaus rinkimai prasideda spalio 25.

likusiem vakarų dvasią. Tai galimybė paremta taip pat jo tikėjimu, kad komunizmas ne amžinas.

UZ IR VĖL PRIES

N. Lietuvoje redakcija prof. K. Pakšto projektą išvadino "nesusipratimu... kai pritrūks ta rimtų temų". Priešredakcijos kritiką stojo spalio 1 M. Salčiūnas, kuris savo išvadą išdėstė už Pakšto projekto svarstymą baigiant tokiais žodžiais:

"Kodėl nepasvarstyti lietuviškos išlaikymo įkuriant savo koloniją? Kiek susipažinus su Br. Honduru ir išklausius profesoriaus K. Pakšto pasiūlymo, neatrodo, kad tai būtų nesusi-pratimas".

Bet redakcija kietai vėl atsakė, kad tai būtų tik rezerva-tas; kad koloniją įsteigti galima būtų tik su Lietuvos valstybės parama. O "Lietuviškos amžinumas" esąs galimas tik pačioje Lietuvoje. "Ir mes turime didesnę, svarbesnę ir realesnį reikalą — stiprinti pačioje Lietuvoje ir atkovoti tai, kas iš lietuvių tautos yra pagrobta imperialistų. Bet šiuo klausimu neatsiranda drąsulių, nes mes, deja, draus tikrai trauktis ir tikrai lietuviškas sritis užleisti voržiemis imperialistams".

Pirmo autoriaus (J. Budzėkos) rimtuose svarstymuose yra vienas tikėjimas netvirtai pagrįstas — tikėjimas, kad ateityje mažai tautai nebus įmanoma išsaugoti politinę ir kultūrinę nepriklausomybę. Jei tai bū-

Amerikos politikų rūpestis — rinkimai

Jie bus iš lapkričio 4. Kovos karštis kyla. Kai respublikonų aktyvumą suduodavo vice prezidentas Nixonas, demokratai jį ėmė vadinti McCarthy.

Varžybos eina dėl 32 vietų senatė. Nuomonių tyrimas rodo, kad demokratai gali gauti 57 proc., respublikonai 43. N.Y. Times aiškina, kad demokratai atlaikys savo 13 renkamų vietų ir dar laimės 10 iš respublikonų. Lig šiol senatė demokratų turėjo 49, respublikonai 47. Atturėjo 49, respublikonai 47.

Jei po šių rinkimų skirtumas dar labiau padidės demokratų naudai, tai Kongresas gali būti griežtesnėje opozicijoje vyriausybei.

Demokratai yra tūri laimėjimu. Esą jų naudai ir respublikonų nenaudai pasitaravo nedarbas (5 mil. bedarbių), užsienių politikos nepasisekimai, pragyvenimo brangimas, žemės ūkio negalavimai.

KO NORI DEMOKRATAI?

Adlai Stevensonas Quemoy reikalui pareiškė: Quemoy yra Chiang Kaisheko, ne Amerikos reikalas; bet Formozą ginsim... Sovietų reikalas: Sovietai ir kom. Kinija auga ir nežus; reikia ieš-

koti sugyvenimo. Kaip toji kogzistencija turi būti vykdoma, Stevensonas neaiškino.

— Sovietai atsisakė ką nors pranešti Amerikai apie likimą 11 lakūnų, kurie buvo lėktuve, įskrudusiame į Armeniją ir Sovietų nusautame. Sovietai buvo gražinę tik 6 lavonus. Kur kiti 11, liko paslaptis. Sovietai tik atkirto, kad tegul atsako dėl jų likimo tie, kurie juos siuntė į Sovietų Sąjungą.

Palaidoti didžiojo karo jūrininkai

Besibaigiant antrajam pasauliniam karui, vienas vokiečių povandeninis laivas, U-843, iš rytu Azijos vežė brangius daiktus: kaučiuką, ciną, volframą, kofeiną, opiumą. Kai laivas pasiekė vakarinės Švedijos pakrantes, jį pastebėjo britų lėktuvas ir nuskandino. Tai buvo 1945 m. balandžio 9.

Dabar švedai iškėlė laivą ir jo žuvusią igulą palaikdojo. Igulos buvo 44, bet iš jų terado tik 35. Vainikus prie jų kapų uždėjo Švedijos karo laivynas, o Bonnos vyriausybė atsiuntė vieną kapitoną, kuris kadaise buvo vadovaves tam laivui.

IŠ LIETUVOS

RASO ALMUS

Lietuvos sportininkai pirmose eilėse

Lietuvos boksininkai Maskvoje, kaip informuoja sporto korespondentas Stasys Vaitkūnas, laimėjo visas 10 rungtynių. Lietuviai buvę tiek populiarūs, kad jiems pasirodžius maskviečiai jau plodavę. Jų žvaigždė buvęs treneris Algirdas Socikas — dukartinis Europos čempionas.

Lietuvos rinktinė iškovojo pirmą vietą, nugalėdama Maskvą, Leningradą, Ukrainą ir kt. Ketvirtą pergalę šiais metais laimėjo Birutė Zalagaitytė, ietininkė (52 m. 59 cm.). Rutulninkas Varanauskas laimėjo pirmą vietą savo klasėje (17,7 m.). Antrą vietą laimėjo lietuvis Baltušninkas.

Lietuvos rekordus laimėjo bėgikas Liepus ir disko metikė Laukytė, kuri taiko į pasaulinio masto čempionus. Bėgikas Pipynė laimėjo, trečią vietą, o šuoly į tolį lietuvis Nepaitė — 4 vietą (5,77 m.).

Moterų dviratininkų rungtynėse pirmą vietą laimėjo vilnietė geografijos mokytoja Al-dona Remetytė.

Atsigavę po penkerių metų nesėkmių, lietuviai Maskvoje laimėjo krepšinio pirmenybes.

Lietuvos sportininkai, kaip suskaičiuoja Vaitkūnas, Maskvos spartakiadoj laimėjo 17 aukso, 2 sidabro ir 2 bronzos medalius.

Netrukus į vakarų Vokietiją ginti Sovietų Sąjungos (ne Lietuvos) spalvų vyksta Zalagaitytė ir Pipynė; Baltušninkas vyksta į Rumuniją; krepšinininkai ir boksininkai į Lenkiją; stalo tenisininkai — Ramanauskaitė ir Paškevičius — į Švediją.

LAIMEJIMO IRKLAVIMA

Rugsėjo pradžioje Trakuose įvyko Pabaltijos akademijų irklavimo pirmenybės. Svarbiausias rungtynes (keturvieta) laimėjo lietuviai studentai, kartu

tų tiesa, tai tektų išsivadėti visos dabartinės kovos už nepriklausomybės atgavimą. Bet laimė, kad nebūtina tikėti, jog belgai, olandai, šveicarai praras savo nepriklausomybę. Ir Afrikos mažos tautos dabartiniu metu eina nepriklausomybės gavimo, ne praradimo keliu.

N. Lietuvos nusistatymas yra gražas — stiprinti pačioje Lietuvoje. Jei tai bus padaryta, tai atkris ir prof. K. Pakšto projektas. Tačiau prieš tai tenka palaukti realaus projekto iš laikraščio, kaip turi būti atkovota Lietuva iš imperialistų ir ką tie drausoliai turi padaryti, kad lietuviškas sritis atgautų iš imperialistų.

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 2:30 iki 3:00 val. dieną. Perduodamos vėliausios pasaulinių žinių santraukos, dainos, muzika, ir "Magdūtės pasaka".

Biznio reikalais kreiptis į Baltie Florists gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, South Bostone. Tel. AN 8-0489. Ten gaunamas ir "Darbininkas".

STEPONAS MINKUS

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA. 1550 kilocycles KIEKVIENA SEKMADIENI—NUO 1:30 IKI 2:00 VAL. Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA BRADDOCK, PA.

Lietuvių Radijo Valandos Programa perduodama sekmadieniais

WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass. Kiekvieną sekmadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jei norite išgirs nors pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai išduokite ar siųskite vedėjui ANTANUI F. KNEIZIUI — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass. Skyriai: Lithuanian Furniture Co. — O. Ivaškai, 328 W. Broadway, ir John Roman, Jr., P.O. Box 32, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: Norwood 7-1449; South Boston 8-6118 ar 8-1940; Kirišland 7-8533.

NUTARK JAU DABAR, KAD MŪSŲ DIDZIAJAI VALSTYBEI REIKALINGAS NAUJAS GUBERNATORIUS.

JUO TURI BŪTI JAUNAS IR ENERGINGAS NELSON A. ROCKEFELLER.

TODĖL IŠPILDYK SAVO PAREIGĄ, DALYVAUK RINKIMUOSE IR BALSUOK UŽ
NELSON A. ROCKEFELLER

Rockefeller pasižada dirbti kartu su įmonių vadovybėmis, darbininkų unijomis ir apdraudus bendrovėmis, kad iširtų pensijų perkėlimo reikalus.

Jis nori, kad darbininko teisės į pensijas būtų apsaugotos ir tada, kai jis keičia darbą.

NELSON A. ROCKEFELLER

Rockefeller pasižada rūpintis, kad apdrauda ligoninėje ir grupinė gyvybės apdrauda veiktų ir tada, kada darbininkas išeis į pensiją.

Rockefeller pasižada daryti viską, kad būtų priimti įstatymai, kurie saugotų unijų fondus.

KITOS VALSTYBĖS SPARCIAU VYSTOSI NEGU NEW YORKO VALSTYBĖ. ROCKEFELLER, BŪDAMAS NEW YORKO VALSTYBĖS GUBERNATORIUM, RŪPINSIS IŠVYSTYTI NEW YORKO ŪKINĖ GEROVĖ, RŪPINSIS DARBAIS, TAI REISKIA PASKATINIMĄ NAUJOS PRAMONĖS IR ISPLĖTIMĄ BIZNIO NEW YORKO VALSTYBĖJE.

TODĖL BALSUOKITE UŽ NELSONA ROCKEFELLER.

BALSUOKITE UŽ RESPUBLIKONUS.

1952 METAIS, RESPUBLIKONAMS PAEMUS J. A. V-BIŲ VALDŽIĄ Į SAVO RANKAS, SUSTABDYTAS KOMUNISTŲ IMPERIALIZMAS.

RINKIME NELSON A. ROCKEFELLER Į NEW YORKO VALSTYBĖS GUBERNATORIUS, KENNETH B. KEATING Į J. A. V-BIŲ SENATORIUS. BALSUOKIME UŽ VISUS RESPUBLIKONŲ KANDIDATUS.

BALSUOKITE EILEJE A.

DARBININKAS

Published ten times a week except holidays weeks, when issued weekly

THE WORKER (Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų, 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Užsiel metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laiškai tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsniai ir korespondencijos redakcija taisy savo nuofira. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako

REDAKCIJA: 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel. GLenmore 5-7281

Kristaus Valdovo šventė

Kristaus Valdovo šventė Katalikų Bažnyčios liturgijoje yra visai jauna, palyginus su kitomis šventėmis. Jai vos 30 su viršum metų. Paskelbta popiežiaus Pijaus XI tarp pirmojo ir antrojo pasaulinių karų. Pagrindas tokiai šventei buvo trejopas.

Pravartu prisiminti, kad tasai nusigręžimas nuo visatos Valdovo atėjo į Rusiją iš vakarų Europos, ilgus amžius valdžiusios pasaulį. Pijus XI, skelbdamas Kristaus Valdovo šventę, savo enciklikoje pastebėjo: "Vakarų Europa "ateizmą pagimdė ir išugdė, Rusija jį pasisavino. Ji nati tik vieną dalyką pridėjo: iš ateizmo padarė šetonizmą". Ir tai atsitiko dėl to, kad "žmogus valdovas panorėjo užimti Dievo vietą".

Tad antras akstinas Kristaus Valdovo šventei skelbti buvo tas, kad norėta pabrėžti, jog Dievo Valdovo vietos nei viešame gyvenime nei žmonių širdyse niekas kitas negali užimti. "Jis yra pirm visų ir visi Juo laikosi" rašė Sv. Povilas.

Pijus XI visų pirma norėjo priminti, kad šio pasaulio valdovų ir visų jų valdinių tėra vienas tikrasis Valdovas arba Karalius — tai Kristus. "Viešpats sėdi kaip Karalius per amžius... Jis viešpataus nuo jūros iki jūros, nuo upės iki žemės rutulio pakraščiu. Visi žemės karaliai garbins Jį, visos tautos jam tarnaus" skaitome dar Senajame Įstatyme.

Ta pagarba ir tarnavimas atsiremia Kūrėjo ir kūrinio santykiu. Kūrinys priklauso nuo Kūrėjo visa savo būtimi, ir dėl to ar žmogus būtų valdins ar valdovas — abu jie lygūs prieš visų žmonių valdovą. Abiem yra pareiga savo Kūrėjui nusilenkti, bet žemės valdovai dažnai savo valdinius net prievarta lenkia, kad dieviškoji pagarba būtų jiems atiduota.

Pirmajam pasauliniui karui pasibaigus, nepaisant gražių ir šauklių demokratiškos principų, gausiai atsirado tų žemės valdovų, kurie ėmė savintis teisę valdyti ir žmonių sielas. Tai buvo įvairaus pobūdžio dideli ir maži diktatoriai, siekę žmonėm primesti ne tik savo valdžią, bet ir savo pasaulėžiūrą — nacinę arba socialistinę. Ne laisvoji Lietuva nebuvo aplenkta tokio totalistinio valdymo.

Antrame pasauliniame kare nemažai tų valdovų diktatorių neteko savo sostų ir galvų, bet jų dar paliko. Patys ryškiausiai tebesėdi Kremliuje. Bolševizmas yra apverstas viršum kojom tikėjimas, kuris siekia kiekvienam kalte į kalti iki gyvų smegenų, kad Dievo nėra, o tėra visagalė komunistų partija.

Lietuvoje prieš paskutinį karą Kristaus Valdovo šventėje po bažnytinį pamaldų visada būdavo dar didesni ar mažesni susirinkimai. Juose aiškintasi katalikiškos akcijos siekimai ir tai, kiek Dievo įstatymai turi būti pagerbti ir suderinti su valstybės įstatymais, o svarbiausia, kiek patys katalikai turi atsinaujinti Kristuje.

Šiame krašte tų viešų susirinkimų Kristaus Valdovo garbei mažiau daroma. Lietuviai šiuo atžvilgiu kitus aplenkia, ir tuo reikia pasidžiaugti.

"Dėkome Dievui Tėvui, kuris mus padarė vertus dalyvauti šventųjų tėvynystės šviesoje, kurs išgelbėjo mus iš tamsybės valdžios ir perkėlė į savo meilės Sūnaus karalystę" — Kol. 1, 12-13.

Ateinanti sekmadienį švenčiame Kristaus, Visatos amžiuo Valdovo šventę. Jis yra mūsų ir viso pasaulio Kūrėjas ir Atpirkėjas. Savo kančios savaitę ir paskutinį kartą stovėjo prieš fariziejus ir Rašto žinovus. Vyriausias Kunigas paklausė: "Aš klausiu Tave vardan gyvojo Dievo, pasakyk mums, ar Tu esi Kristus, Dievo Sūnus?" Ir Viešpats atsakė: "Taip aš esu".

"Ar Tu esi karalius?" — prieš mirties sprendimą klausė Pilotas. Jėzus atsakė: "Tu pats sakai, aš esu Karalius. "Tačiau mano karalystė ne iš šio pasaulio".

Kristaus karalystė ne iš žemišųjų, kurios kartu su karaliais laiko bėgyje žengia į kapą, sulūžta karalių skeptrai ir sudūžta žmonių laimė. Kristaus karalystė yra tobulos laimės, amžina. Ją vaizdoja Sv. Rašto žodžiai: "Ko akis neregėjo, nei ausis negirdėjo, nei į žmogaus širdį neįėjo, Dievas prirėgė tiems, kurie Jį myli" (1 Kor. 2). Ir Sv. Augustinas kalba apie tobulą karalystę, kurios karalienė yra tiesa, kurios įstatymas yra meilė, kurios tikslas yra amžinas gyvenimas.

KRISTAUS KARALYSTĖS TIESA

Pagal dangiškojo Tėvo norą Kristaus apreišktoji tiesa yra šviesa. "Aš šviesa, atėjau į pasaulį, kad kiekvienas, kuris tiki į mane, nepasiliktų tamsybėje" (Jono 12, 46) Didžiojo penktadienio teisme Kristus išpažino: "Aš gimiau ir atėjau į pasaulį, kad liudyčiau apie tiesą. Kas yra iš tiesos, tas klauso mano balso" (Jono 18, 37) Jis yra tiesos Karalius (pal. Jo. 18, 36). Mes lenkiames prieš Jį. Mes tikime Jam!

Šiandieną yra daug aštrių protų, kurie ieško tiesos ir dėl jos susiskaldo. Kristus neduoda ramybės. Jis stovi prieš visus dalydamas pasaulį į dvi dalis: prieš ar už Jį.

Dievo tiesa yra visų tiesų kelrodis: "Iš tamsybių Jis mus nuvedė į savo stebuklingąją šviesą" (1 Petro 2, 9) "Mes esame krikščionys mes priklausome Kristui. Gali prieš mus sėlėti pasaulis, tačiau jis mūsų nesutriuškina, nes mes priklausome gyvybės Leidėjui, mirties Pergalėtojiui. Gali mum patikauti pasaulis, tačiau jis mūsų nesuveidžios, nes mes priklausome Kristui" (Aug. S. 130, n. 5).

vičių, Jeremejų Nedojechovą ir Ivaną Pisuliną.

—Kaipgi tu šauki, velne olandiškas, — supyko Zvizdulinas, su įsiuntimu žiūrėdamas į savo partnerį. — Argi taip galima šaukti? Mano rankose buvo Dorofejevas su manim, Se peliovas su žmona ir Stiopka Jerlakovas, o tu šauki Kofeikina. Šit mes ir be dvejų! O tau, kopūsto galva, reikėjo Pogankiną šaukti!

— Na ir kas gi tada būtų išėję? — pasiūsiu partneris. Aš būčiau šaukęs Pogodiną, o Ivano Andrejičiaus rankose Peresolinas.

"Mano pavarde kažin kam čia pripynė... — gūžtelėjo pečiais Peresolinas. — Nesuprantu!"

"Pisulinas vėl išdalino, ir valdininkai varė toliau: — Valstybinis bankas... — Du — išdo rūmai... — Be kozirio... — Tu be kozirio? Hm!... Gubernijos valdyba — du... Žūti, tai žūti, kipšas teima! Tą kartą su liaudies švietimu likau be vienos, dabar ant gubernijos valdybos suklypsiu. Spiauti!"

— Sėdai tu su liaudies švietimu!

KRISTAUS KARALYSTĖ

KRISTAUS KARALYSTĖS MEILĖ

Savo karalystę Kristus pastatė tik ant meilės — ant tikros Dievo ir artimo meilės. Galioja tik šis įstatymas, tik meilė it saulė, kuri niekada nenusileidžia ir kuriai niešičiant niekur nėra nakties šešėlio. Išgananti, padedanti, nusižeminusiai taraujanti meilė, kojų plovimo dvasia. Mes tikime į tą meilę, kuri užviešpatauja, išgano ir laimina pasaulį. "Kai aš būsiu pakeltas nuo žemės, aš pritrauksiu visus prieš save" (Jono 12, 32).

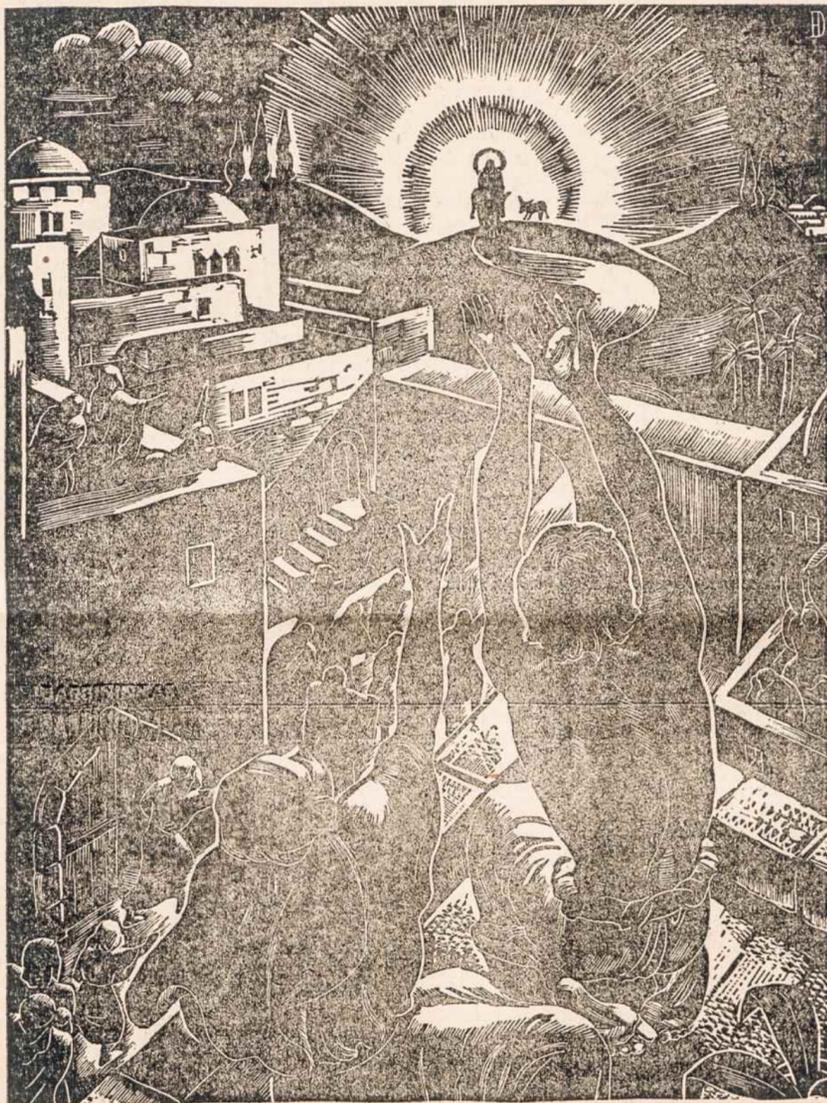
Tai buvo toli nuo pasaulio nuklydusioje šv. Elenos saloje. Praradęs visą šlovę ištremtas ir įkalintas imperatorius Napoleonas savo susimąstyme kalbėjo kartų su šimtininku po kryžiumi: "Iš tikrųjų, tas turi būti Dievo Sūnus, kuris dėl visų ga-

T. Kęstutis Butkevičius, O.F.M.

lėjo degti tokia meile ir pavergti visų širdis". Kristaus Valdove, savo meile prikalk ir mus visus su visais mūsų penkais jausmais prieš savo dieviškosios širdies. Mes galime gyventi neturte ir varguose, gyventi rūpesčiuose ir susigrauzimuose, galime gyventi namų pašūrėse ir pastogėse, galime gyventi pakeliant šimtus aukų ir atsizūlėjimu. Visa tai galima ir dar daug daugiau. Tačiau mes negalime gyventi be meilės be saulės be troškulių gaiviančio vandens.

KRISTAUS KARALYSTĖS AMŽINYBĖ

Tai yra svarbiausia, dėl ko atskiras žmogus, tauta ir visa žmonija gali aukoti savo jėgas: amžinasis gyvenimas.

TEATEINIE TAVO KARALYSTĖ, — Hanna Dallos grafika.

buvo toji diena, kai karalius Leopoldas iškilmingai įvygiavo į Briuselį užimti sosto. Jaunas Dechamps eisena stebėjo nuo balkono. Karalius pražygiavo apsuptytas didžiūnų, apsvaigęs nuo tautos džiugavimų. Tai buvo perbloskias reginys. Tačiau greit vėl viešpatavo tyla. Nuo balkono stebėtojas matė, kaip garbė ir žibėjimas vis traukėsi tolimon ir nyko. Vis mažiau bebuvu girdimas tautos džiugavimas. Pagaliau gatvė buvo tuščia, be žmonių. Viskas praėjo! "Tai karalius, kuris praėjo!" — Ta minintis staiga pagavo Dechamps sėlą. "Karalius, kuris praėina!" — "Ne!", tarė jis sau, "tokiam aš nenoriu paaukoti savo gyvenimo. Aš noriu tarnauti Karaliui, kuris nepraėina!" Susimąsęs tęsio aplėdo balkoną. Jis žengė per seminarijos slenksčių ir įstojė į Kristaus tarnybą, į tarnybą amžinojo Karaliaus!

Ir mes tik Jam vienam, amžinajam Karaliui, norime prisiekti ištikimybę iki mirties, kad paskui gautume gyvenimo vainiką.

Kristaus Valdove, mes pasižadame gyventi kaip geri krikščionys. Tau aukojame mūsų visus savo veiksmus, kad išmestume visų širdyse Tavo meilės viešpatavimo ir kad tuo būdu Tavo ramybės karalystė įsivyratų visame pasaulyje.

KATALIKŲ SPAUDOS BIURAS

Kunigų Vienybės Centro Valdybos posėdis įvyko spalio 21 Newtown, Pa. Dalyvavo pirm. kun. J.J. Čepukaitis, vicepirm. kun. J. Aleksūnas, sekr. kun. dr. M. Ražaitis ir išd. kun. T. Narbutas. Taip pat buvo pakviesta Kunigų Vienybės sieme išrinkta komisija: kan. J.B. Končius, kun. J. A. Karalius, kun. V. Dabušis (komisijos nariai kun. dr. V. Cukuras ir T. Andriekus, OFM posėdyje negalėjo dalyvauti).

Posėdyje svarstytas seimo nutarimas organizuoti Katalikų Spaudos Biurą, kuris veiktų prie Kunigų Vienybės Centro Valdybos. Biuro vedėjas būtų kartu ir "Lux Christi" redaktorius. Periodiniais biuleteniais ir atskirais straipsniais biuras teiktų informaciją lietuvių ir amerikinei spaudai apie lietuvių katalikų gyvenimo svarbesnius įvykius bei asmenis. Per savo korespondentus rinktų žinias apie viso laisvojo pasaulio lietuvių katalikų veiklą ir katalikų padėtį pavergtoje tėvynėje.

Seimo sudarytai minėtai komisijai pavesta paruošti KSB darbo statutą ir ieškoti asmens biuro vedėjo pareigoms. Kunigų Vienybės Centro Valdyba pasirūpins lėšomis biurą išlaikyti.

(—d.)

A. Čechovas

VINTAS

Vieną biaurią rudens naktį Andrejus Stepanovičius Peresolinas važiavo iš teatro. Važiavo ir galvoje apie tą naudą, kurią duotų teatrui, jeigu būtų statomos dorovingo turinio pjesės. Važiuodamas pro valdybą, jis metė galvoje apie naudą ir ėmė žiūrėti į langus tų namų, kuriuose jis, kalbant poetų ir ški-perių kalba, valdė vairą. Du budimojo kambario langai buvo ryškiai nušviesti.

"Nejaugi jie iki šiol su atskaita terliojasi? — pagalvojo Peresolinas. — Keturiuose mulkiai dirba ir iki šiol dar nebaidė! Ko gero, žmonės pagalvos, kad aš jiems ir naktimis ramybės neduočiau. Eisiu, užduosiu garo jiems... Sustok, Gurijau!"

Peresolinas išlipo iš ratų ir nuėjo į valdybą. Paradinės durys buvo užrakintos, o užpakalinės, turėjusios tik vieną sugadintą velgą, stovėjo atlapos.

Peresolinas tuo pasinaudojo ir po kokios minutės jau stovėjo prie budimojo kambario. Durys buvo paviros, ir Peresolinas, žvilgterėjęs pro jas, pastebėjo kažką nepaprastą. Už stalo, apversto dideliais apyskaitų lapais, dvių lempų šviesoje, sėdėjo keturi valdininkai ir lošė kortomis. Susikaupe, nejudėdamai, žaliai nusidžiausiais nuo gaubtų veidais, jie buvo lyg pasakiški gnomai arba, apsaugok Dieve, netikrų pinigų dirbėjai... Dar daugiau paslaptingo tiekė jiems jų lošimas. Sprendžiant iš jų manierų ir kortininkų terminų, kuriuos jie protarpiais šūkiavo, tai buvo vintas; tačiau sprendžiant iš viso to, ką nugarė Peresolinas, šio lošimo negalima buvo pavadinti nei vintu, nei netgi kortų lošimu. Tai buvo kažkas negirdėta, keista ir paslaptinga... Iš valdininkų Peresolinas pažino Serafimovą Zvizduliną, Stepaną Kulake-

"Nesuprantu!" — sušnibždėjo Peresolinas.

—Šaukiu valstybinį... Mesk, Vania, kokį nors tituliarinį ar guberninį.

— Kam čia mums tituliarinį? Mes ir Peresolinu suduosim...

— O mes tavo Peresolinui per dantis... per dantis... Mes Rybnikovą turime. Liksite jūs be trijų! Traukite Peresolichą! Nėra čia ko jos, šunsnukės, rankovėje slėpti!

"Mano žmoną užkabino... — pagalvojo Peresolinas. — Nesuprantu".

Ir, nenorėdamas ilgiau pasilikti tokioje neišmanymo padėtyje, Peresolinas atidarė duris ir įžengė į budimąjį kambarį. Jeigu prieš valdininkus būtų pasirodęs pats velnias su ragais ir uodega, tai jis nebūtų tiek jų nustebinęs ir išgądinęs, kaip išgąsdino ir nustebino juos viršininkas. Jeigu būtų atsiradęs prieš juos pernai miręs egzekutorius, prašnekęs į juos numirėlišku balsu: "Eikite paskui mane, angelai, į vietą, paruoštą šunsnukiams", ir kvėptelėjęs į juos kapų šalčiu, jie nebūtų išbalę taip, kaip išbalė, pažinę Peresoliną. Nedojechovui iš išgąščio net kraujas iš nosies pra-

dėjo bėgti, o Kulakevičiui ėmė spengti dešinėje ausyje, ir pats savaime atsirišo kaklaraištis.

Valdininkai metė kortas, pamazū atsistojė ir, žvilgterėję vienas į kitą, išmeigė akis į grindis. Valandėlė budinajame kam baryje viešpatavo tyla...

— Gerai jūs ataskaitą perrašinėjate! — pradėjo Peresolinas. — Dabar suprantama, kodėl jūs taip mėgstate su ataskaita terliotis... Ką jūs čia veikiate?

— Mes tik valandžiukę, jūsų kilnybe... — sušnibždėjo Zvizdulinas. — Paveikslukus žiūrėjome... Išsėjome...

Peresolinas priėjo prie stalo ir iš lėto patraukė pečiais. Ant stalo gulėjo ne kortos, o fotografijos, nuimtos nuo kartono ir užklijuotos ant lošiamųjų kortų. Nuotraukų buvo daug žiūrėdamas jas, Peresolinas pamatė save, savo žmoną, daug savo valdinių, pažįstamų...

— Kokios čia nesąmonės?... Kaipgi čia jūs lošiate?

— Tai ne mes, jūskilnybe, išgalvojome... Sergėk Dieve... Mes tik pavyzdį paėmėme...

— Paaiškink, Zvizdulina! Kaip jūs lošėte? Aš viską mačiau ir girdėjau, kaip jūs ma-

nė Rybnikovu mušėte... Na, ko varžaisi? Juk aš tavęs nesuėsiu! Pasakok!

Zvizdulinas ilgai drovėjosi ir būkštavo. Galų gale, kada Peresolinas ėmė širsti, prunkštauti ir rausti iš nenakantumo, jis pakluso. Surinkęs nuotraukas ir sumaišęs, jis išdėlojo jas ant stalo ir pradėjo aiškinti.

— Kiekvienas portretas, jūskilnybe, kaip ir kiekviena korta turi savo esmę... savo reikšmę. Kaip kaladėje, taip ir čia 52 kortos ir keturios spalvos...

Iždo rūmų valdininkai — čirvai, gubernijos valdyba — ginlės, švietimo ministerijos tarnautojai — būgnai, o vynai bus Valstybinio banko skyrūs... Tikrieji valstybiniai patarėjai pas mus — tūzai, valstybiniai patarėjai — dešimtakės, ir taip toliau. Aš, pavyzdžiui — va mano pavėkslas — triakės, nes, būdamas gubernijos sekretorius...

— Mat, kaip... Tai aš, vadinasi, — tūzas?

— Gilių tūzas, o jos ekselencija — dama...

— Hm! Tai originalu... Na, gi, imkime ir suloškime! Pažiūrėsiu...

Peresolinas nusivilko patlį ir,

su nepasitikėjimu šypsodamas, atsisėdo už stalo. Valdininkai taip pat, jo įsakymu, susėdo, ir lošimas prasidėjo...

Sargas Nazaras, atėjęs septintą valandą ryto šluoti budimojo kambario, buvo pritrenktas. Vaizdas, kurį pamatė jis, įėjęs su šepetiu, buvo toks nuostabus, kad jis atmena jį net tada, kai visai girtas gulė be sąmonės. Peresolinas, išbalęs, mieguistas ir nesusišukavęs, stovėjo prieš Nedojechovą ir, laikydamas jį už sagos, kalbėjo:

— Suprask gi, kad tu negalėjai šaukti Sepeliovo, jeigu žinojai, kad mano rankose — visi tūzai ir aš pats. Pas Zvizduliną — Rybnikovas su žmona, trys gimnazijos mokytojai ir mano žmona, pas Nedojechovą — bankininkai ir trys mažiukai iš gubernijos valdybos. Tau reikėjo Kryškiną šaukti! Tu nežiūrėk, kad jis kontrolės rūmus šaukia! Jie — gudrus paukščiai!

— Aš, jūskilnybe, šaukiau tituliarinį, nes maniau, kad jie turi — tikrąjį valstybės patarėją.

— Ak, balandėli, bet juk taip negalima manyti! Tai ne (Nukelta į 5 pus.)

Kūju per galvą ir nugara

I SIBIRĄ IR ATGAL (3)

Už nieką baudžia tik 10 metų. Kriminaliniai kaliniai žudo politinius kalinius. Stovyklos numeris. Merginos sunkiausiuose darbuose. Giedojo giesmes iki mirties.

Lietuvoje ir Sibire yra plačiai paplitęs toks anekdotas:

Lagerio viršininkas rusas klausia kalinį:

'Koks tavo baismės dydis?'
'25 metai — pilietis viršininkas!'

'Už ką esi teistas?'

'Už nieką, sėdžiu nekaltai', atsako kalinys.

'Na, nemeluok, brolyti. Už nieką pas mus tik 10 metų duoda'.

Po teismo kalinys patalpina kalėjime ir laukia transporto į Vilniaus persiuntimo kalėjimą.

Kaliniai, nubauti 15-25 metų uždarami vienutėse, bet dėl patalpų stokos (kalėjimų perpildymo) sukišama vienutėse daugiau kalinių. Rekordinis skaičius Marijampolės kalėjime vienutėje buvo, rodos, 21 kalinys, o šiaip 6 — 8. Kalėjime po teismo būna progos bent truputį atsigauti, nes tardymai jau nekankina naktimis. Maistas panašus kaip ir saugume, tik pietum pridėda dar 200 gramų avižinių ar miežinių kruopų košės.

Siuntinius iš namų, jei yra kas siunčia, galima gauti tris kartus per mėnesį, o pasimatymą su namiškiais vieną kartą iš viso.

Už menkiausią prasižengimą — 7 paros karcerio. Vienutės turėjo du užraktus, dvejas grotas languose ir dėžes prie langų, kurios leisdavo tik sklypelį dangaus išvelgti. Kamerų raktus turėjo vyresnysis prižiūrėtojas.

KRIMINALINIAI KALINIAI PAPIAUDAVO POLITINIUS

Iš Vilniaus persiuntimo kalėjimo (Kosčiūškos gatvėje) kalinius veždavo didesnę ar mažesnę partiją į Sibirą ir Europos šiaurinę dalį, dažniausiai per Maskvos persiuntimo kalėjimą Krasnaja Presnia. Ten prižiūrėtojai su politiniais kaliniais elgdavosi labai žiauriai. Kratos metu sumesdavo maisto produktus į mėšlus, tabaką sumaišydavo su cukrum, o po to patalpindavo su kriminaliniais kaliniais, kurie darydavo, ką norėdavo: visų pirma atimdavo geresnius drabužius, maistą, o pa-

sipriešinusius papiaudavo, nes prižiūrėtojai solidarizavo su kriminaliniais ir leisdavo jiems turėti peilius.

Tranzitiniai kaliniai transportuojami vadinamais "stolipiniais". Tai vagonas, kurio viename šone siauras koridorius, kitame skyriai su lentynom. Siena į koridorių išpinta geležiniai virbais. Prie kiekvieno skyriaus — sargybinis. Skyriaus viduje yra du suolai apačioje 8 kaliniams, viena lentyna trim, kita 2 kaliniams. Lentynose galima gulėti tik galvą atsukus į koridorių. Sėdėti draudžiama. Žinoma, vagonas būna taip prikimštas, kad negalima nė pajudėti. Yra dar ir specialūs skyriai.

ŠIURPI KELIONĖ

Sargyba tuose vagonuose kas dvi valandas daro kratą, išverčia visus turimus daiktus, kartais ir nurengia.

Ištos tragedijos tokiuose transportuose vyksta tada, jei politinius kalinius patalpina kartu su kriminaliniais, recidyvistais ir jei pastarųjų būna dauguma. Tada džiaukis, kad išėini gyvas, jau nekaltant apie tą menkutį turtą, susidedantį dažniausia iš kokių nors skudurų ir truputiuko maisto. Tokių "akcijų" metu prižiūrėtojai žiūri pro grotus ir tik šypsosi.

Tuose transportuose sunku su vandeniu. Paprastai kelionei duoda silių, po 27 gramus cukraus ir 900 gramų duonos dienai. Silių pavalgęs nori gerto, o vandens atsigerti atneša tik 3 kartus per parą ir jo gauti tik tuo atveju, jei turi savo indą.

Daug kalinių tuose vagonuose mirė, ypač vasaros metu, kai karščiai nebepakenčiami.

Kiti kaliniai, kai permetamos stambios grupuotės iš vienos stovyklos į kitą, gabenami gyvuliniais vagonais. Tokiame "pulmane" patalpina iki 120 žmonių, o kartais ir daugiau. Juose tiek geriau, kad kartu važiuoja virtuvė. Šiuose vagonuose buvo būdingas patikrinimo būdas: vos tik atsidarė durys, visi kaliniai, vienas po kito su bėga į vieną vagono galą. Dežuruojantis karininkas atsisoja vagono viduryje su mediniu kūju, kurio paskirtis tikrinti vagono sienas, grindis ir lubas, kad nebūtų išsilaužimų. Kiekvienas kalinys, prabėgdamas į tuščiąjį vagono galą, gauna tuo kūju per galvą ir nugara.

ATVYKUS Į KENGYRO STOVYKLĄ

Mūsų transportą atgabeno į Kenyro (vadinama ir Kingir) stovyklą. Vaizdas niurus: žemi, sukritę barakai, asla plūkinė, kiekviename "kambaryje" bent po 80 žmonių. Visi išblyškę, i-kritusiais veidais. Dviaukštės, iš neobliuotų lentų sukaltos lovos pasienaišs, viduryje stalas, kelios spintelės produktam padėti ir — milijonai blakių, riebių, raudonų, kaip čekistai, bla-kių. Kaliniams davė senus, suplyšusius rūbus, apavą, kuriams sunku rasti vardą, su padais iš auto padangų.

Gavome ir numerį, kurį kiekvienas kalinys privalėjo nešioti ant nugaros, rankovės, kepurės lankelio ir kelnų. Tokiu būdu tapome numeruoti inventoriu.

Lietuvių stovykloje radome per 200, tačiau gretimosse buvo dar virš 150 lietuvių vyrų ir apie 200 moterų.

Vargšės mūsų merginos. Jos pačius sunkiausius darbus dirbdavo: akmens laužykloje, akmensiniame grunte rausdavosi iki 12 metrų gylio, dirbdavo prie namų statybos, atlikdavo visus sunkius darbus kaip ir vyrai.

BANDITŲ SIAUTĖJIMAS PAČIOJE STOVYKLOJE.

Iki 1949 metų moterys buvo laikomos kartu su vyrais. Anuo metu ir politiniai ir kriminaliniai kaliniai gyveno bendruose stovyklose. Galima įsivaizduoti, kas ten vykdavo, jei visą vidinę "valdžią" turėjo recidyvistai (žmogžudžiai, plėšikai). Šitas elementas buvo padėties viešpats. Jie valdė virtuvę ir kiti gaudavo tik tai, kas nuo jų atlikdavo. Kalinys, gavęs iš namų siuntinį su produktais, visų pirma turėjo jį atiduoti šiem banditams. Ar liks pačiam kaliniui kas nors, priklausė grynai nuo jų malonės. Tam nerašytam įstatymui pasipriešinusį užmušdavo. Nuo jų labai nukentėdavo jaunesnės ir gražesnės mergaitės, atvežamos į stovyklą.

Atvykus naujam moterų transportui, visa gauja jau stovi prie vartų ir renka: "Šitą aš imu, aną imk tu, Vasja, o toji geltonplaukė tenka tau, Vanja". Žinoma, gražiausias išsirinkdavo stovyklų viršininkai. Išnaudoję jas, palikdavo likimo valiai, perleisdami jas žemesniems bendradarbiams, kurie ir vėl toliau perleisdavo. Kiek ten būdavo tragedijų! Štai viena mergaitė, neišlaikiusi smurto ir prievartavimo, šoko į draudžiamą zoną, o sargybinis ją nušovė, nes "bandė pabėgti". Tūkstančiai panašių įvykių, jūros skriaudų ir ašarų ir kraujo.

JIE GIEDOJO GIESMES IKI MIRTIES.

Ypatingai persekiavo religinių sektų žmones, kurie atsisakydavo išeiti į darbą. Juos sodindavo prie stovyklos vartų, neduodavo maisto ir vandens, mušdavo, tyčiodavosi, kartais ir užmušdavo. O jie, į lavonus panašūs, sėdėjo, ir giedojo giesmes, giedojo iki mirties. Man teko pačiam girdėti, kaip vienas karininkas čekistas, atsisojęs prieš kankinius, tyčiojo:

"Kur Jūsų Dievas, kodėl jis Jums nepadedą? Štai aš, Antikristo kareivis, spiaunus jam į veidą, o kodėl jis manęs nutrenkia?" Vienas iš sėdinčiųjų pakilo, peržegnojo čekistą ir tarė:

"Viešpatie, atleisk jam, nes jis nežino ką daro".

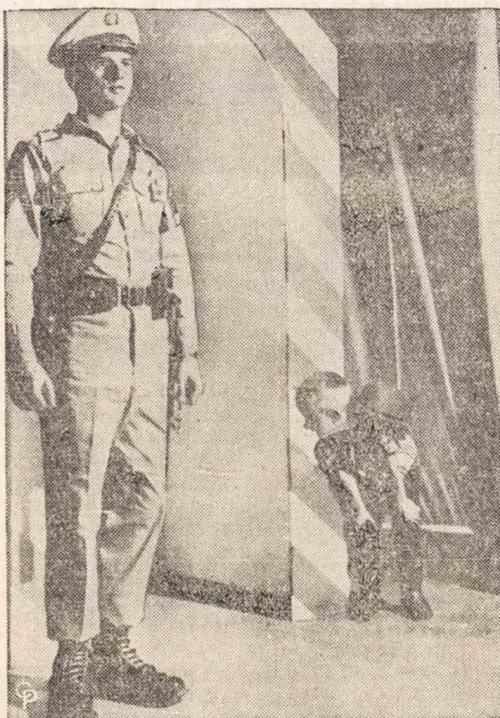
Karininkas tiesiog pasiuto. Partrenkė senuką į žemę, suspardė iki kraujo ir paliko be sąmonės gulintį.

Grupė kalinių dirbo miške. Čekistai skundžiasi vienas kitam, kad niekas nemėgina pabėgti, kad neturi progos nei vieno nušauti. Gudresnis sugalvoja tokį triukšą: numeta savo kepurę keliolika metrų nuo savęs ir liepia vienam netoli dirbančiam kaliniui ją atnešti. Dirbant miške, darbo plotas neaptvertas, tik susmeigtos raudonos vėliavėlės žymi ugnies liniją. Ją peržengus, sargybinis turi teisę šauti. Sargybinio numestoji kepurė kaip tik gylėjo už raudonų vėliavėlių ribos. Vos tik kalinys tą ribą peržengė, trenkė šūvis.

1953 metais Kenyro stovykloje buvo nužudytas vienas lietuvis docentas. Jam baigėsi baismė, bet paleisti iš kalėjimo nenorėjo. Dar bandė išvežę į Vilnių sudaryti antrą bylą, tačiau nepavyko. Pargabentą atgal į stovyklą jį nužudė saugumiečiai. Stovyklos administracija paleido gandą, kad žmogžudystę įvykdė ukrainiečiai.

Tokiu būdu jie norėjo pasėti nesantaiką tarp tautybių, nes kaip tik šios dvi tautybės tarpusavyje labai glaudžiai bendradarbiaudavo.

Tačiau ir kažin kaip suvaržytų kalinių kantrybė pamažu išsenka. (b. d.)

MAZAS "SNIPAS", apsilvilkęs kaubojaus drabužiais, žiūri pro vartus, už kurių yra aviacijos komandos stabas, vykstant pratimams aviacijos bazėje Kalifornijoje.

ŽINIOS IŠ KEARNY, N. J.

Balfo skyrius spalio mėn. pradėjo pinigų ir drabužių vajų. Labai džiugu, kad stambesnieji šios kolonijos organizaciniai vienetai, kaip Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centras ir Lietuvių Politikos Klubas paskyrė didesnę auką Balfo šalpos reikalams: pirmasis davė 100 dol., antrasis — 50 dol.

Noriu pabrėžti ir tokį faktą. Senutė, gyvenimo naštos prislėgta, likusi vienui viena ir nepasiturinti, Anastazija Zitkienė, niekieno neraginama įteikė auką 10 dol. Ir tai ne pirmas kartas. Ji tikrai nuoširdžiai atjaučia vargstančius savo tautiečius. Tai tikras artimo meilės pavyzdys.

Balfo vajus tebevyksta. Sunku yra visus asmeniškai aplankyti. Pagaliau ir laiko maža ir nevisi mėgsta, kad sudrumsčia ma ramybė aukų prašymais.

Tad kieno širdys dar nėra visiškai užkietėjusios, fejteikia savo auką.

Neblogai pavyko ir kortų vakaras spalio mėn 5 d., rengtas Balfo vajuos proga. Labiausiai prie šio vakaro prisidėjo A. Pietarienė, A. Vitkauskas, A. Bylaitienė, J. Skrupkienė, K. Barzdukas, A. Mockus, dr. St. Skripkus, A. Arminas ir kt. Jiem visiems, o taip pat atsilankusiems, priklausio nuoširdi padėka.

LIETUVIS — RADIO IR TELEVIZIJOS SPECIALISTAS

Kazys Barzdukas, uolus lietuvis, daugelio organizacijų aktyvus narys ir lietuvių šeštadieninės mokyklos vedėjas, šiais metais baigė United Radio Television Institute, Newark, N.J.

Atidarytas moderniojo meno muzėjus

New Yorke spalio 8 vėl atidarytas Moderniojo Meno Muzėjus. Balandžio 15 jis buvo apdeges, nuostalių buvo padaryta už 250,000 dol. Tada muzėjus buvo nuodugnai patikrintas ir rastas, kad jį reikia pagrindinai remontuoti, pertaisyti, įrengti atsarginius išėjimus. Remontas truko apie keturis mėnesius ir pareikalavo apie 850,000 dol.

Naujai atidarytas muzėjus yra tiek pakeistas, kad anksčiau buvę vargu jį pažintų. Pirmiausia jis smarkiai praplėstas ir padidintas. Paveikslų išskabinta daugiau, nei buvo anksčiau. Sutvarkytas jo apšvietimas ir apsauga nuo gaisro. Ypač daug išskabinta tų paveikslų, kurių vertė per paskutinius 15 metų pakilo. Publikai atidaryta didžiulė meno biblioteka, kuri 1939 metais turėjo apie 10,000 tomų, dabar — 95,000.

Jis atliko teoretines ir praktines studijas iš radijo televizijos ir spalvotos televizijos srities ir gavo diplomuoto techniko vardą. Studijas pradėjo 1954 m. rugsėjo mėn. ir baigė 1953 m. pavasarį.

Džiugu, kad lietuviai skverbiasi į mokslą ir įgyja specialybes. K. Barzdukas, po sunkaus fizinio darbo, vakarais vargo ir siekė savo tikslo. Rado laiko dar ir įvairiems visuomeniniams reikalams.

Dabar K. Barzdukas ir L. Zubris (Zubris turi 10 metų praktiką) atidaro televizijos, radijo, patefonų aparatų taisymo dirbtuvę — 273 Chestnut St. Kearny, N.J., tel. — WY 1-8390. Bus stengiamasi pirmiausia patarnauti New Jersey lietuviams.

Nepamirškime ir, reikalui esant, kreipkimės į savo tautietį radijo ir televizijos reikalais.

— Antanas ir Ona Žilinskai spalio 4 d. atšventė savo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Dalyvavo daug svečių ir artimųjų. Jų tarpe buvo kun. V. Svirnelis, kun. D. Pocius ir kun. R. Tampion (Tamašiūnas) Vaisių metu pasidalinta išpūdziais įteiktos dovanėlės ir palinkėta sukaktuviniams sėkmės.

— Sv. Vardo draugijų paradas spalio 12 d. Newark pūkiai praėjo. Buvo nepaprastai gražus oras Lietuvių sv. Vardo draugija gausiai dalyvavo. Daugelis buvo su aukštomis skrybelėmis ir juodais drabužiais. Po parodo buvo pobūvis su vaišėmis Liet. Kat. Bendruomenės Centro salėje. J.M.

BANGA TELEVISION

Sav. V. ZELENIS
3423 FULTON STREET
BROOKLYN 8, N. Y. TELEFONAS:
APplegate 7-0349

PARDUODAMA su NUOLAIDA:

- TELEVIZIJOS APARATAI,
- HI-FI FONOGRAFAI,
- IGROJIMO APARATAI (Tape Recorders),
- VOKIŠKI BEI VIETINIAI RADIJAI,
- ORO VESINTUVAI (air cond.) ir LANGAM VENTILIATORIAI

Taisoma Televizija, Radijas, Hi-Fi.

Darbas garantuotas, atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA.

DARBO VALANDOS: Kasdien iki 7 val. vak.
Pirmadieniais iki 6 val. vak.

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 Chesnut Street New Britain, Conn.

Tel. BA. 9-1181

TALARSKI

FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

380 MAPLE AVENUE, HARTFORD, CONN.

Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruošose patalpose prieinama kaina

Tel. CHapel 6-1377

Norite geros—meniškos fotografijos

portreto, šeimos, vaikų, įvairių progų, vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją?

Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

gyv. 422 Menahan St., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

AR JŪS NEPERMOKATE

už savo automobilio apdraudą?

Virš 21,000,000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras, Jūs esate kvalifikuotas:

Dideliam apdraudos sutauptymui, geresnei savo apsaugai ir greitesniam patarnavimui, reikalaujant nuostolių atlyginimo.

Kreipkitės:

ALBERT F. PETERS (PETRAUSKAS)

APDRAUDOS SPECIALISTAS

116-55 Queens Blvd. Forest Hills 75, N. Y.

Tel. VI. 3-1477

NAMŲ ADRESAS

106-55 95th Street Ozone Park 17, N. Y.

Perkant - parduodant namus, ar išnuomojant butus, įvairiausiai apdraudos reikalais, federalinių ir valstybinių taksų (Income Tax) užpildyti, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders),

Kreiptis —

HAVEN REALTY

Joseph Andrusis Insurance

87-09 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.

TEL. VI 7-4477

Siokiadieniais — 9 val. ryto ligi 9 val. vak.,
sekmadieniais — 1 val. p.p. ligi 5 val. vak.

CHRISTMAS SPECIALS TO LITHUANIA

Parcel H \$ 28.40

5 lbs. Boneless Ham, 5 lbs. Creamery Butter, 5 lbs. Pure Lard, 5 lbs. Sugar

SPECIAL NO. 3 \$ 32.83

1000 g. Finest Brazil Coffee, 1000 g. Dutch Cocoa, 1000 g. Pure Lard, 1000 g. Creamery Butter, 3000 g. Sugar,

250 g. Ceylon Tea, 500 g. Dutch Chocolate, 500 g. Cheese 45% fat, 1000 g. Rice,

500 g. Dried Peaches, 200 American Cigarettes

LADIES SPECIAL \$ 76.20

3½ yds. 100% Wool Overcoat Material

3 yds. 100% Wool Ladies Suit Material

6 yds. Rayon Lining to match

3 yds. 100% Wool Dress Material

8 yds. Rayon for Dresses and Blouses

8 yds. Cotton for Summer Dresses and Blouses

This Advertisement is worth 50 Cents to You

Just cut it out and include it with your order to us and you can deduct 50 cents from the prices. Please ask for our complete catalog for gift parcels and medicines.

We are the leading firm in money remittances to Lithuania — USSR at the special rate of 10 Rubels per Dollar. Please inquire. We are licensed and bonded.

GRAMERCY

744 Broad Street, Newark 2, N. J. Dept. DA

JAV LB Centro Valdybos žodis

Naujai išrinktąją JAV LB Valdybą sudaro pirm. St. Barzdukas vicepirmininkas dr. A. Nasvytis ir P.J. Žiūrys, sekretoriai — A. Puškorūtė ir E. Karnėnas, išd. J. Staniškis, narys švietimui P. Balčiūnas, kultūriniam reikalui — V. Mariūnas, informacijai — V. Kamantas. Visi yra Clevelande.

Rugsėjo 26 paskelbtame pareiškime (JAV LB Centro Valdybos žodyje) nurodomi naujos valdybos veikimo principai ir gairės. Pačioje įžangoje pabrėžiama:

“JAV LB Centro Valdybos didžiojo rūpesčiu bus išlaikyti gyvybės tuos idealus, kurie, būdami mums visiems bendri, mus vienija ir jungia. Tai yra Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atgavimas ir svetur atsidūrusių lietuvių tautinio kultūrinio potencialo išlaikymas. Todėl JAV Lietuvos Bendruomenė ir toliau aktyviai remis Lietuvos laisvės kovą ir rūpintis apsiginkluoti kultūriškai, nes be tokio apsiginklavimo ji būtų pasmerktai neišvengiamai tautinei mirčiai.”

Naujos vadybos dėmesys ypač bus kreipiamas šioms tautinio gyvenimo sritims.

LIEUVIŲ SVIETIMUI

“Lietuviškoji mokykla yra tautinės dvasios židinys. Todėl ji būtina visur, kur tik yra mokyklinio amžiaus lietuvių vaikų.

Lewiston, Me.

Gražų pobūvį
turėjo šv. Marijos Nuolatinės Pagalbos moterų draugija. Gausiai susirinko svečių ir viešnių.

Mirė

Valerija Rudokienė. Palaidota iš šv. Patricijaus lietuvių kopulcijos. Paliko nuliūdimo vyrą Augustiną, du sūnus — Antaną ir Augustiną, dvi marčias ir dvi anukes. Sūnus Antanas atskrido iš Californijos, taip pat susirinko giminės iš Bridgeport Conn., Brockton, Mass., Medford, Mass. ir vietiniai lietuviai.

Pamaldas atlaikė pranciškonų provinciolas Tėv. Viktoras Gidžiūnas. Bažnyčia buvo pilna žmonių. Dalyvavo taip pat ir Sv. Marijos Nuolatinės Pagalbos bei Lietuvos dukrų draugijų atstovės.

Svečias

Siam tikslui turi tarnauti ne tik šeštadieninė lituanistinė mokykla, ne tik pagal vietos sąlygas steigini lituanistiniai kursai ar klasės, bet ypač normalios lietuviškos mūsų mokyklos su reguliariomis lituanistinių dalykų pamokomis.

Idealu būtų, kad lituanistinis mokymas visur eitų pagal tas pačias lituanistinių dalykų programas. Tačiau atskirų vietų sąlygos reikalauja nukrypimų, ir jie galimi. Pats metas jau turėti bent reikalingiausius vadovėlius, todėl visos pastangos sutelkiamos juos pasigaminti ir išleisti.

Labai veiksminga lituanistinio švietimo taktinė turi būti jaunimo lituanistinė lektūra. Šiam tikslui rūpinamasi, kad kiekvieną lietuvių mokinį pasiektų jam skiriami jaunimo laikraščiai ir kad atsirastų pakankamai jaunimui pritaikytų lietuviškų skaitynių.

Jaunimo organizacijos yra tautinės veiklos mokykla, todėl Lietuvos Bendruomenė skatina visą jaunimą joms priklausyti, jas visakeriškai remia ir su jomis artimai bendradarbiauja. Šia prasme JAV LB daug dėmesio taip pat skiria lietuvių jaunimo sporto judėjimui ir vasaros stovykloms.

Švietimo klausimams svarstyti ir sisteminti JAV LB sugyvena švietimo Tarybos darba, santykiams su švietimo darbininkais palaikyti ir jų balsui išgirsti įsivedami rajoniniai ir visuotiniai lietuvių mokytojų suvažavimai. Mokytojų prieaugliui pasirengti remiami jau veikią vasariniai lituanistikos semestrai”.

LIEUVIŲ KULTŪROS GYVENIMUI

“Nėra kito kelio išlikti žmogaus vardo vertu žmogui, kaip tik išliekanti su savo tauta, ir kad niekas neišlieka su savo tauta, kas nepasigailsta, nebrangina ir nesisavina jos kultūros...”

Kultūrinei kūrybai ir kultūrinio darbo nuotaikoms remti, skatinti ir įvertinti bus ir toliau skiriama kultūros premija ir ugdomas JAV LB Kultūros Fondas...”

Tremtinio našta nešančio lietuvių susirūpinimą tenkinti savo tautiečio alkį idealistinės ir patriotinės dvasios literatūra

JAV LB dėsi visas pastangas Tėvynės Bibliotekos idėjai realizuoti. Šita biblioteka būtų pirmoji ir niekuo nepakeičiama užsienio lietuvių dovana tautai laisvę ir nepriklausomybę atgavus.

Savo kultūrinės veiklos sumanymuose ir planuose Centro Valdyba neužmirš faktą, kad gyvename labai turtingo kultūrinio potencialo krašte, teikiančiame įvairių galimybių ir progų savo tautinei kultūrai kelti ir turtinti, o taip pat su jos laimėjimais supažindinti ir suinteresuoti svetimuosius”.

SOCIALINEI GLOBAI IR ŠALPAI

“JAV LB, skelbdama ir ugdydama tautinį solidarumą kaip aukščiausiąją tautinę dorybę, rūpinasi kiekvienu lietuviu. Todėl JAV LB Centro Valdybos uždavinys įsitraukti į pastangas skatinti, kad kiekvienas lietuvis visų pirma priklausytų specialiai lietuvių globali susiorganizuotiems Lietuvos Susivienijimams. Tačiau jų globa nėra išplėsta visuotiniu mastu ir nepaima visų lietuvių. Todėl tais atvejais, kada lietuvis pakliūva į vargą bei skurdą ar atsiduria moraliniuose pavojuose ir kai nėra kas juo rūpintis, su savo globa bei parama turi ateiti vietiniai JAV LB organai. Tai ji apsaugos nuo sunykimo ir paskatins daugiau branginti savo Bendruomenę. Šalpos ir paramos darbo necentralizuodama, JAV LB CV čia tesirūpins tik paskirais ir ypatingais atvejais. Tremtinių lietuvių globa ir parama besirūpinančiam Balfui JAV LB ir toliau teiks visokeriopą paramą”.

Lietuvių Enciklopedijos talka

Lietuvių Enciklopedijos Administracija skelbia paskutinę Lietuvių Enciklopedijos talką nuo š.m. spalio 15 d. iki 1959 m. balandžio 15 d. Talkos metu naujai L.E. užsiprenumeravusiems bus duodamos premijos. Užsiprenumeravusieji nuo š. m. spalio 15 d. iki gruodžio 15 d. iš leidyklos nemokamai gaus: 1) Vinco Krėvės Raštų komplektą (komplektą sudaro 6 tomai, kurių trys tomai jau išleisti, o ketvirtasis spausdinamas); 2) Lietuvos Žemėlapi ir 3) Jono Balio “Lietuvių Dainos Amerikoje”.

Prenumeratoriai, kurie užsakys nuo š.m. gruodžio 15 d. iki 1959 m. vasario 15 d., gaus pilną Vinco Krėvės Raštų komplektą.

O tie, kurie užsiprenumeruos nuo 1959 m. vasario 15 d. iki tų pat metų balandžio 15 d., gaus Lietuvos Žemėlapi ir Jono Balio “Lietuvių Dainos Amerikoje”.

Jau išėjusius L.E. tomus naujieji prenumeratoriai gaus išsimokėtinai pagedaujamosiomis sąlygomis. Už vėliau išleisimus tomus mokama normalia tvarka.

Lietuvių Enciklopedijos leidimas nėra kieno nors asmeninis reikalas, o vaisius visų lietuvių sutelktinių pastangų, vaisius, de ja, tik laisvame pasaulyje gyvenančių lietuvių. Tad ir nuopelnai atitinkamai priklauso visiems tiems, kurie bet kuriuo būdu prie šio didelio darbo prisideda. Darbas kilnus, nes lietuvių tautos ir valstybės kančios ir vergijos metais, jis skiriamas jos garbei ir pasididžiavimui. Darbas prasmingas, nes skirtas ne tik mokytis ir praturtinti kiekvieno mūsų žinyną, bet yra būdas ir priemonė išlaikyti lietuvių kalbą ir lietuviybę.

Argi nėra didelis pasididžiavimas prieš laisvas tautas, kad pavergtos tautos vaikai, plačiai pasiskleidę priverstinėje emigracijoje, sutelktinėmis jėgomis sugeba tokį milžinišką darbą padaryti?

EKONOMINIAM STIPRĖJIMUI

“JAV LB čia rūpi, kad kiekvienas lietuvis būtų materialiai aprūpintas ir ekonomiškai pajėgus ir kad tokiu tapęs atiduotų savo dalį ir savo Bendruomenei. Todėl JAV LB Centro Valdyba eina į gyvenimą su šiuo šūkiu: visi už vieną ir vienas už visus. Lietuviai palaiko savus profesionalus, pramonininkus, prekybininkus, amatininkus ir kitokius verslininkus, o jie visi savo ruožtu ne tik sąžiningai savo tautiečiams patarnauja, bet ir prisideda prie jų tautinių reikalų palaikymo bei tenkinimo. JAV LB organai visur skatina ir palaiko ekonominių lietuvių organizavimąsi”.

FINANSŲ TELKIMUI

“Pagrindinės ir pastovios lėšos JAV LB darbai turi sudaryti iš kasmet mokamų tautinio solidarumo įnašų. Žinome, kad šiuos įnašus tededą dar tik maža susipratusių lietuvių dalis. Lietuviškam reikalui gi yra gyvybiškai svarbu, kad visi savo, nors ir nedideliu, įnašu prisidėtų prie išievių lietuviybės išlaikymo ir kultūrinio vertybių ugdymo.

Turime gerai išsąmoninti, kad tautinio solidarumo įnašą kiekvienas lietuvis deda tautinio susipratimo ir lietuvių viegybės ženklui. Kai tautinio solidarumo įnašus tededą nedaugelis, nėra efektyvu; jei juos dėtų dešimtys tūkstančių lietuvių — susidarytų organizuota, pastovi ir efektyvi jėga Bendruomenei atitinkantiems tautiniams uždaviniais atlikti”.

INFORMACIJOS DARBUI

“Bendruomenė ras lietuvių gyvenime jai pridėdamą vietą, kai visi lietuviai gerai pažins jos paskirtį, tikslus ir siekimus. Todėl JAV LB Centro Valdyba stengsis gerinti ir plėsti bendruomeninės informacijos darbą...”

Informacijos reikalui visų pirma skiriamas JAV LB CV leidžiamas biuletėnis, bet bus stengiamasi naudotis ir visa Bendruomenės idėjai ir darbai palankia bei pritariačią lietuvių spauda, nes tarpusavyje bendradarbiavimas ir čia įeina į JAV LB uždavinių sritį.”

PABAIGAI

“Bendruomenės veikla bei darbas priklauso nuo mūsų visų. JAV LB Centro Valdyba todėl ir kreipiasi visų pirma į Bendruomenės apygardas, apylinkes ir kitus bendruomeninius junginius: kiekvienas gerai atlikęs savo uždavinį. To liau JAV LB Centro Valdyba kreipiasi į visus lietuvius: kiekvienas atiduokime savo Bendruomenei, ko ji iš mūsų prašo. Pagaliau JAV LB Centro Valdyba kreipiasi į organizuotą lietuvių visuomenę: ateikite Bendruomenei į pagalbą ir talką”.

HARTFORD, CONNECTICUT

Hartfordo LB apylinkės valdyba rimtai domisi lietuvių jaunimo reikalais. Rudens sezonui prasidėjus, valdybos nariai turėjo du posėdžius lietuvių jaunimo švietimo reikalais. Dalyvavo ir tėvų komiteto pirmininkas Sliogeris bei lituanistinės mokyklos vedėja Jucėnienė. Sutarta, kad tėvų komitetas globos mokyklą ir rūpintis augančio jaunimo švietimo reikalais, o LB valdyba remis moraliskai ir materialiskai, kaip rėmė ligi šiol.

Baigė pradžios lituanistinė mokyklą jaunuoliai nuėina į vidurinio mokslo aukštesnę mokyklą ir akademinį mokslų studijas — kolegijas ir universitetais.

Ir Tu, Mielas pavergtos tautos Sūnau ir Dukra, prenumeruodamas L.E., esi tų sutelktinių jėgų dalininkas ir Tau, kaip ir visiems bendradarbiams ir talkininkams, priklausys būsimųjų mūsų tautos kartų padėka ir finikamas įvertinimas. Laukiame atsiliepiant.

Lietuvių Enciklopedija, 265 C St., So Boston 27, Mass.

AMERIKOJE 175 MILIJONAI. Dešinėje sėdinti nėra ta paskutinė iki 175 milijonų gimusi; ji tik prekybos departamento valdininkė, užrašiusi tą padidėjusios Amerikos skaičių — Mrs. Betty Maier. Prieš aštuoneris su puse metų buvo tik 151 mil.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Maldininkų kelionė

į Liurdo grotą, įrengtą Mt. St. Marys kolegijoje ir seminarijoje Emmitsburg, Md., buvo spalio 18 ir gražiai pavyko. Maldininkų grupė susidarė iš šv. Alfonso parapiečių ir iš daugelio novenos dalyvių. Kun. A. Dranginis, šv. Alfonso vikaras, kuris baigė mokslus šioje seminarijoje, vadovavo kelionei. Jis atlaikė mišias Liurdo grotose. Vėliau apžiūrėjo kelegijos ir seminarijos kambarius, kolegijos koplyčioje apėjo stacijas. Si kolegija yra viena iš seniausių Amerikoje, įsteigta 1808. Pati Liurdo grotą pradėta statyti 1875, baigta 1879.

Maldininkai, nusileidę nuo kalno, dar sustojo šv. Juozapo kolegijoje, kur aplankė labdarinųjų seserų kūrėjos motinos Seton kapa. Pasimeldę grįžo į Baltimorę.

Am. Legijono

lietuvių posto 154 suruoštas linksmas popietis įvyko spalio 19. Rengimo komitetas pavaišino svečius sakiniais pagamintais valgiais, ypač jautieną. Sokių mėgėjų turėjo progos pasižokti. Dalyvavo daug lietuvių.

40 valandų atlaidai

iškilmingai prasidėjo su mišiomis, kurias aukėjo prel. L. Mendelis su asista. Žmonės gausiai dalyvavo. ėjo komuniijos. Parapijos mokyklos vaikučiai dalyvavo procesijoje sekmdienį ir antradienio vakarą, kai pasibaigė atlaidai. Bažnyčia buvo išpuošta. Marijonas misionierius kun. K. Matulaitis sakė pritaikytus pamokslus.

Sodalietės

paskutiniame savo susirinkime, kurį įdomiai pravedė pirmininkė Ona Lekevičienė, nutarė ateities veikimo planus. Savo veikimo metus pradėjo ke-

lione į Liurdo grotą. Lapkričio 14 šv. Alfonso salėje ruošia bingio partiją ir kviečia visus dalyvauti jų vakarėlyje, kur bus kartu ir vaišės.

Sventoji valanda

bus sekmdienį 7 v.v. Kristaus Karaliaus šventės proga. Visi kunigai ragina kuo gausiau dalyvauti šioje iškilmingoje šventoje valandoje.

Už šv. Tėvą

gedulingos mišios buvo šv. Alfonso bažnyčioje spalio 9. Mišias aukėjo prel. L. Mendelis su asista. Parapijos mokyklos vaikučiai sugiedojo Requiem mišias. Gausūs žmonių būrys dalyvavo mišiose ir pasimeldė už popiežiaus sielą.

Mirė

Juozas Kursevicius, kuris ilga laiką gyveno Morrel Park, Baltimorės priemiestyje, po trumpo ligos mirė ligoninėje spalio 16. Mišios už jo sielą buvo atnašautos šv. Petro bažnyčioje spalio 20. Palaidotas Baltimorės tautinėse kapinėse. Liko liūdintis brolis Jonas.

Juozas Balonis staiga mirė savo namuose spalio 15. Gyveno S. Gilmor gatvėje. Po gedulingų pamaldų 14 šventųjų kančinių bažnyčioje spalio 20 palaidotas Baltimorės tautinėse kapinėse.

Jonas Obelinis

Ateitininkų šventė

Baltimorės moksleivių ateitininkų kuopa, studentų draugovė ir sendraugijų skyrius, savo metinę šventę švenčia Kristaus karaliaus pagerbimo dienoje. Šeštadienio vakare, 7 v. bus susitelkimo valanda, sekmdienį, spalio 26, 8:30 pamaldos ir bendra komunija šv. Alfonso bažnyčioje. Po pamaldų parapijos salėje agapė ir iškilmingas posėdis. Pagrindinę kalbą pasakys dr. V. Vilimas. Daruge bus paminėtas ir neseniai miręs popiežius Pijus XII. Minėjimą praveds dvasios vadas kun. K. Pugevicius. Po to keletas moksleivių duos iškilmingą ateitininko pasžadėjimą. Meninėje dalyje savo poezijos skaitys Kazys Bradūnas ir Genutė Buračaitė, moksleivių kuopos nariai padainuos, pagros akoreonu, paskambins pianimu ir padeklamuos.

Balfas renka drabužius

Balfo skyrius paskelbė, kad nuo lapkričio 1 iki 15 renka įvairius drabužius ir avalynę. Aukotojai prašomi atnešti į Lietuvos salę ir palikti salės šeimninko ar bufeto patarnautojų nurdytoje vietoje.

C.S.

jaunuolių būrelis rimtai ruošiasi dalyvauti meninėje programoje su dainomis, muzika, baletu, tautiniais šokiais, deklamacijomis. Tai jaunimas pradžios ir aukštosios mokyklos. Pelnas iš jaunimo pramogų skiriamas LB švietimo ir kultūros reikalams ir paramai neturtingų tėvų vaikams, siekiantiems akademinio mokslo.

“Darb.” Koresp. M.

IŠ VISUR

— Darbininkas prieš Visus Sventus, kitą savaitę, išeis tik vieną kartą — spalio 29, trečiadienį. Tam numeriui skiriamos korespondencijos ir prašėsimai redakcijai turi pasiekti ne vėliau antradienio ryto.

— ALR Katalikų Federacijos Valdyba savo aplinkraštyje ryšium su Kristaus Karaliaus švente prašo prisiminti ir mirusių popiežių Pijų XII. Taip pat ta proga tikisi, kad lietuviai klebonai Kat. Federaciją parems aukomis. Viso aplinkraščio jau nesuskubome idėti, nes jįsai gautas per vėlai.

— Lowell, Mass., šv. Juozapo lietuvių parapija spalio 25 ir 26 švenčia 50 metų įsikūrimo sukaktį. Parapijos klebono dabar yra kun. J. Skalandis, vikaru kun. A. Janušonis. Iškilmingos sukaktinės mišios bus spalio 25, šeštadienį, 10 v. mišias celebruos kun. Alfonsas Janušonis, pamoklį sakys prel. Pr. Virmauskis iš So. Boston, Mass. Banketas įvyks spalio 26, sekmdienį, Kolumbo vyčių (K OF C) salėje. Banketo metu pagrindinę kalbą pasakys Bostono arikiųskupo atstovas prel. Raymond Hyder. Platesnis straipsnis apie šią seną lietuvišką parapiją tilps kitame Darbininko numeryje.

Kviečiame jau dabar

Bedieviškojo bolševizmo siautėjimas nebus amžinas. Grįš tautoms laisvė ir jose Dievo garbė. Išskankinta Lietuva bus reikalinga ne tik medžiaginės, bet ir dvasinės pagalbos. Laisvėje gyveną lietuviai turime būti pasiruošę tą pagalbą suteikti. Laisvei sugrįžus, gal negalėsio reikalą paremti. Padaryki tai dabar. Laisvame pasaulyje gyvenančius visus lietuvius kviečiame dabar didinti fondą paremti Lietuvoje katalikybės atsikėlimą.

Už stambesnę auką, asmenų, seimų ar organizacijų vardai bus įamžinti kurioje nors Lietuvos bažnyčioje.

Aukas siųsti ar palikimus rašyti šiuo adresu:

Most. Rev. V. Brizgys,
6727 So. California Ave.,
Chicago 29, Ill.

VINTAS

(atkeleta iš 3 psl.)

lošimas! Taip lošia tik kurpiai. Tu pagalvok! ...Kada Kulakevičius pašaukė gubernijos valdybos rūmų patarėją, tu turėjai mesti Ivaną Ivanovičių Grenlandskį, nes žinojai, kad pas jį — Natalja Dmitrova su Jegoru Jegorycium... Tu viską sugadinai! Aš tau tuoj įrodysiu. Sėskite, ponai, dar vieną roberį sulošime!

Ir, išsiuntę nustebusį Nazarą, valdininkai susėdo ir tęsė lošimą toliau.

Priemamiausiomis kainomis su labai gerom išsimokėjimo sąlygomis ir pristatymu į vietą patarnauja visiem lietuviams

BALDU KRAUTUVĖ

kurioje galima gauti visam butui moderniškiausius baldai, įvairiausios lempos, vaikams lovutės, virtuvės reikmenys ir k. Kreipkitės adresu:

ONA IVASKIENĖ
LITHUANIAN
FURNITURE CO.

366 West Broadway,
So. Boston 27, Mass.
Off. Telp. AN 8-4618
Res. AN 8-5961

DRAMATISKAS žaidimas viršum debesų. JAV aviacijos manevruose naujo tipo lėktuvas, “ugnies bitė”, mėgina “sunaikinti” kovos lėktuvą, skrendantį greičiau už garsą.

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ
RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION

SAV. B. KUCINSKAS

35 So. 8th Street
Brooklyn 11, N. Y.

Evergreen 7-2155
Resid. Illinois 8-7118

NAMAS MĒNULYJE. Viena statybos firma Chicagoje pagaminė modelį namo, kurį bus galima pasistatyti mėnulyje. Jis turi ypatingą apsaugą nuo meteorų ir nuo dulkių.

Laisvės Varpo koncertas Bostone

Sekmadienį, spalio 26 d. 3 val. po pietų High School salėje, Thomas Park, įvyks Laisvės Varpo metinis koncertas. Jame programą atliks dainininkė Janina Liustikaitė iš Europos ir daininkas Algirdas Brazis iš Chicago. Abiem dainininkams akompanuos muzikas Julius Gaidelis iš Bostono.

Dainininkė J. Liustikaitė yra atvykusi į šį kraštą ir Kanadą koncertams iš Italijos, kur jau dvejus metus gillino dainavimo meną. Tai jauna, gabi ir daug žadanti dainininkė, kuri pastoviai gyvena Anglijoje. Dainavimo ji pradėjo mokytis dar 1942 m. Šiaulių muzikos mokykloje. Po karo ji tęsė dainavimo studijas Mūnsterio konservatorijoje Vokietijoje. Čia pradėjo reikštis su daina vokiečių publikai ir dalyvavo Mozarto statomoje operoje "Cosivan tutte". Persikėlus į Angliją, ji mokosi dainavimo Cardiff College of Music pas prof. Franklyn Kelsey, priklausydama operos klasei. Anglijoje ji yra aplankiusi su koncertais visas didžiąsias lietuvių kolonijas, o taip pat dainavusi daugelį kartų anglų visuomenei. Visur publikos ji buvo šiltai sutikta ir aukštai įvertinta. Su operos klase jai teko pasirodyti anglų publikai Mozarto operoje "Don Giovanni". Ir dainavusi taip pat Londone televizijoje. J. Liustikaitė 1954 m. dainavo garšiam tenorui Beniamino Gigli, kuris ją Londone tinkamai įvertino. 1955 dainininkė išvyko dainavimo meno

gilinti į Italiją pas gerą Maestro Maria Cascioli. Su ja mūsų dainininkė yra paruošusi kelias operas. Iš Italijos ji buvo kviečiama koncertams į Vokietiją, kur yra aplankiusi beveik visas likusias lietuvių stovyklas. Pačioje Italijoje jai teko koncertuoti taip pat italų visuomenei. Praėjusių metų pabaigoje J. Liustikaitė atvyko į šį kontinentą. Chicago vėlyvą choro kviečiama, ji dalyvavo Fausto operos pastatyme, kuriame jai teko atlikti Margaritos rolę. Šalia to ji yra jau dainavusi daugelyje koncertų šiame krašte ir Kanadoje. Po Fausto operos pastatymo muz. Vl. Jakubėnas taip įvertino J. Liustikaitę: "Jos dainavimas balso išlavinimo ir bendro muzikalumo atžvilgiu daro gan profesinio išpušio. Jos rolės mokėjimas buvo vienas iš geriausių visoje trupėje... Ji turi imponuojantį koncertinį repertuarą ir muzikinio išpildymo tikslumą".

Dainininkas Algirdas Brazis yra gimęs Chicagoje 1915 m. Jis dainavo nuo pat mažens. Pradžioje dainavo tenoru, bet vėliau jo balsas išsirutuliojo į baritoną. Jis mokėsi dainavimo pas geriausius Amerikos mokytojus. Savo viešą dainavimo karjerą pradėjo lietuviškame choro "Pirmyn". Su šiuo choru 1938 lankėsi Lietuvoje. 1947 pradėjo dainuoti San Carlo operoje Chicagoje. Su ta operove bendrove dirbo du sezonus. Po to buvo pakviestas New York (Nukelta į 8 psl.)

MEDŽIAGOS Į LIETUVĄ

Turime medžiagų vyrų ir moterų rūbams; vilnonės bei šilkinės medžiagos moterų suknelėms ir skafoms. Visa, ką norite siųsti į Lietuvą gausite:

I. CIGMAN, INC.
161 Orchard Street, New York 2, N. Y.
Telef. GR 5-9160

Kalbame rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir lietuviškai. Atdara šikiadieniais, šeštad. bei sekmad.

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Pamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėms, suknelėms bei švarkams. Mūsų rasi ir rėyoninės medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K and K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

PRIE CITY SAVINGS BANK Tel. EL 4-1711
ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO
Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo 9.50 už pilną eilutę

IŠPARDAVIMAS—PROGA!

Išparduodami dideli kiekiai importuotų ir kitų

VILNONIŲ MEDŽIAGŲ

gaunamų 3 krautuose pačios didžiausios ir tos rūšies vienintelės firmos

S. BECKENSTEIN, Inc.,

118-125-130 ORCHARD ST., GR 5-4525
COR. DELANCEY, N. Y. C.

S. Beckensteino krautuose kalbama rusiškai, lenkiškai ir ukrainiškai KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS SEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAKARO
Pradžiuginkite savo gimines ir artimuosius

LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, GUDIJOJE, UKRAINOJE IR UZKARPAČIO RUSIJOJE!

Paslysk jiem vilnonės atlaikas suknelėm, eilutėm, apsiaustam Mūitas už vilnonės atlaikas yra mažesnis, negu už pasiūtas suknelės Vilnonės medžiagas į rėtinį ir atlaikas pačiom priednamiusimais kainom visam mieste jums sūlo 3 stambios krautuovės
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N.Y.C.

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.

Audiniai yra angliškos ir vietinės vilnos, šilko ir medvilnės.

Specialiai žemos kainos tiems, kurie siunčia audinius į užsienį.

Mes padidinome savo patalpą, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Urmo (wholesale) bei smulkmenų (retail) importuotos bei vietinės vilnonės ir maišytos medžiagos, suknelių bei paltų medžiagos, šalkos.

Mes parduodame geriausios rūšies pigiausiomis kainomis

DUODAMA SPECIALI NUO LAIDA UŽ MEDŽIAGAS SIUNCIAMAS Į LIETUVĄ

200 Orchard St. New York 2, N. Y.
Kampas Houston St.
Telef. AL 4-8319

ROMAN FUNERAL CHAPEL

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES J. RAMANAUSKAS
1113 Mt. Vernon Street Philadelphia 23, Pa.
POplar 5-9110

NORKAS FUNERAL CHAPEL

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
PAUL P. NORKUS
Mandagus patarnavimas mirusiams
1400 North 29th Street Philadelphia 21, Pa.
POplar 9-3231

Trys mėnesiai Balfio centre

Gausios aukos

Liepos, rugpjūtis, rugsėjis organizaciniame darbe "sausio" mėnesiai, tačiau Balfio centre vyko įprastinis judėjimas. Turėta per 40,000 dolerių pajamų, daugiausia bendrai šalpai (arti 14,000 dolerių) ir Vasario 16 gimnazijai (4,700). Gavome iš JAV 116,000 svarų maisto, iš JAV lietuvių per 3,000 svarų rūbų bei 710 egz. knygu.

Balfas išleido šalpai virš 50,000

Trečiam ketvirtyje Balfas surinko 40,000, bet išleido 50,000 dolerių. Didžioji dalis šalpos nuėjo lietuviams į Lenkiją, į Punkską; po to sekė Lietuva, Sibiras. Viso už daugiau kaip 20,000 dolerių. Vasario 16 gimnazijai persiūsti visi aukotojų pinigai, bet lėšų ten labai trūksta, net būtiniausias sąskaitos laukia apmokamos.

Už geležinės uždangos per paskutinius tris mėnesius Bal-

fo pagalba nuėjo 700 siuntinių, daugumoj vaistai. Balfio Centras tiesioginiai iš JAV gamyklų gaudamas didesius nuolaidas nu-pirko ir išsiuntė už 1,500 dolerių specialių vaistų.

Zinoma, visa ši siuntų akcija gašdina pelno agentūras, tačiau Balfas nemanė šią akciją siaurinti, bet plėsti. Tai nėra verslas, o gryni artimo meilės darbai, nes kiekvienas doleris ateina į Centrą tik kaip auka.

Rūbų siuntos per Balfą

Senas tai rūpestis, sunkiai sprendžiamas. Aišku, kad Lietuvos okupantai Balfui jokių privilegijų nedavė ir neduos. Tik į Lenkiją galėjome pasiūsti 270 siuntinių padėvėtu rūbų. Kitur galima siūsti vien naujus rūbus ir mokėti visokius visokiausius didelius mokesčius. Balfas dalies tų mokesčių galėtų išvengti (atsisakydamas tarpininkų, bet vis dar daug jų liks. Galima sutauptyti urmu superkant medžiagas, urmu organizuojant siuntimą; tada lengviau gauti nuolaidas agentūrose, o vis tų išlaidų bus daug, ir kai kas vistiek manys, kad Balfas nuėjo į verslą. O faktas: ne tik negalim jokio verslo pradėti, bet tiesioginiam šalpos darbu ne užtenkam rankų.

Balfas ir lietuviai Lenkijoje

Per tris mėnesius išsiuntėm 270 siuntinių. Daugiau fiziškai nepajėgiame. Juk reik atrinkti, pritaikyti, supakuoti, sąrašus sudaryti. Milžiniškas tai darbas. Jei ne savanoriai, talkininkai Miunchene, nebūtume įstenge. Darbas eina toliau. Negerai, kad mes neįstengiamė visų reikalingų prašymų patenkinti; dar blogiau, kad daugis Punkską gauna po kelis ar keliolika siuntinių, kai kiti nei vieno, o yra pagalbos labai reikalingi. Gauna per daug tie, kurie visur prašo, o siuntėjai (ypač iš Kanados) Balfui nepraneša, kam jie nusiunčia. Gražus tų visų veikėjų užsimojimas, bet ar tikslus, ar nėra tai jėgų eikvojimas, jei nevedamos kartotekos vienoje vietoje. Siųskite kas norite ir kam norite, mielieji. Gerai darote. Tik parašykite Balfui, kitaip Punkskė kyta didelis erzelis ir viso to blogi rezultatai jau mums gerai matomi ir žinomi.

Vajai ir seimas

Paskutiniais trimis mėnesiais Balfio skyriuose pradėta stipriau judėti. Surengti piknikai, vakarienės, organizuotos rinkliavos. Daugelyje vietų vedami vajai. Iš Centro laikomas glaudus kontaktas, skyriai lankomi, kiek tik laikas leidžia.

Balfio seimas — centro didžiausias galvosūkis. Organizavimas, susirašinėjimas, apyskaičių parengimas ir svečių kvietimas — viskas gula ant Centro pečių. Didelė laimė, kad Seimui Rengti Komitetas Newark, N.J. yra veiklus, pasišventęs. Jam vadovauja pervargęs ir gerokai "sukūdes" energingasai Iz. Jatulis. Tenka vėl viešai ir visiems kartoti, kad Balfio veiklos šeiminkas yra Balfio sei-

mas. Jis turi nusmailstyti gaires, rinkti "valdžią". Seimo sprendimų niekas vetuoti negali. Balfą sudariusios — įsteigiosios srovės šiam teigimui pilnai pritaria, tad ir laukiama, kad nutiltų visokios šnekos apie seimo "redagavimus", užkulisius ar pan.

Ar Balfio siuntiniai nueina?

Taip, vaistai kol kas visi nuėjo. Skundų negirdėjom. Tik su knygomis į Lenkiją sunkiau. Religinės knygos (kurių mes turim pakankamai) dažnai dingsta be "pakvitavimo". Tenka siūsti individualiai, užrašius dedikaciją, ir ne visada nueina. Visiškai aišku, kad iš vogtų maldaknygių niekas nesimeldžia, nes jau senovės lietuvių sakdavu: "Velnias bijo kryžiaus". Pasirodo, ir XX a. velniukų dar daug esama. Kaž kokie velniukai išima geresnius rūbus ar juos pakeičia.

Rūbų, maisto siuntos į Lietuvą, Sibirą nueina, nes jos apdraustos, bet ir ten jokių religinių dalykų negalima siūsti, neima išsiuntimo agentūros.

Kun. L. Jankus

Balfio Centro Reikalų Vedėjas

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

Kristaus Karaliaus šventėje spalio 26 šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje specialios pamaldos įvyks 10:30 v. Philadelphia ateitininkai šiose pamaldose dalyvaus organizuotai. Po pamaldų ir bendros komunijos parapijos salėje įvyks bendri pusryčiai, kurių metu kalbės inž. Algis Gečauskas. Philadelphia visuošenė maloniai kvie-

čiama pamaldose ir pusryčiuose gausiai dalyvauti.

L. Meno Ansamblio Valdyba pasiskirstė pareigomis: Henrikas Savickas — pirmininkas, Steponas Salnaitis — sekretorius, Julija Jurskienė — išdininė, Valdybos sudėtin dar įeina choro vadovas komp. Juozas Strolia ir dramos būrelio vadovas Antanas Šalčiūnas. Choru papildyti kviečiami nauji dainininkai.

Kariuomenės šventės minėjimas įvyks lapkričio 15. Visuomenė kviečiama dalyvauti pamaldose, kurios įvyks šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje 9 val. ryte. Ten pat parapijos salėje 6 val. vakare įvyks minėjimas, kurio metu kalbės konsulas Anicetas Simutis.

Pabaltijo Moterų Tarybos lietuvių skyriaus narių susirinkimas įvyks spalio 26 d., 4 val p.p. lietuvių banko patalpose. Kviečiamos narės, studentės ir prijauciančios moterys.

K.C.

Cleveland, Ohio

Vinco Kudirkos 100 metų gimimo minėjimą rengia Alto skyrius miesto bibliotekoje spalio 7 d. 7:30 val. vak. Paskaitą skaitys dr. M. Žilinskienė. Angliškai bus skaitoma Kudirkos eilėraščių, specialiai verstų Nado Rastenio. Dainuos Čiurlionio ansamblio moterų choras su kanklėmis, solistės J. Kristolaitytė ir A. Stempuzienė. Minėjamą įžanginių žodžių pradės mies to bibliotekos direktorius. Pakviesti spaudos ir kitų organizacijų atstovai. Įėjimas nemokamas.

Laisvės eiseną ir masinę demonstraciją organizuoja vengrai spalio 26, sekmadienį. Mašinų virtinė, pasipuošusi vėliavomis ir atitinkamais plakais, demonstruos didžiausiomis miestų gatvėm. Paradas baigsis prie Moveland teatro, kur bus protesto mitingas. Parade ir susirinkime kviečiami dalyvauti taip pat lietuviai. Alto skyrius prašo rinktis 1:30 val. p.p. Kinsmann Ave. ir East Blvd. kampe. Lietuvių automobilių voros tvarkymu rūpinasi L. Leknickas ir G. Jauškis (Ra 1-8535).

SHENANDOAH, PA.

nuoja savo veiklą metams.

Moterų 5-gos suvažiavimas

Sios apylinkės Moterų Sąjungos apskritis turės savo suvažiavimą spalio 26. Sv. Jurgio parapijos moterų skyrius rengia joms priėmimą ir atitinkamą programą. Skyriui vadovauja E. Matutienė. Skyrius daro susirinkimus kas trys mėnesiai. Po susirinkimų būna ir programos, užkandžiai, pasilinksminimai. Tokiu būdu pritraukia daugiau narių, ir patys susirinkimai nėra nuobodūs.

Studentė

Gabi lietuvaitė, Darata Hornberge, ką tik baigusi Marijos vilos aukštesnę mokyklą, išvyko studijuoti į Misericordia kolegiją, Dells, Pa. Ji gavostipendiją ir studijuos kalbas. Jaunoji studentė pasižymėjo muzikoje, groja pianu, vargonais. Mokykloje veikė draugijoje ir buvo visų mėgstama. Linkime naujai studentei pasisekimo ir nepamiršti savo parapijos.

PARINKIME TUOS, KURIE MUS REMIA

Primename mieliems skaitytojams, kad kreiptų dėmesį į šiame laikraštyje dedamus skelbimus. Skelbdamiesi mūsų laikraštyje, jie prisideda prie mūsų laikraščio išlaikymo; todėl yra verta, kad ir jį juos būtų atsižvelgta. Be to, skelbimai yra ir pačių skaitytojų patogumui: perskaičius skelbimus, nereiks sukti galvos, kur pirkti, parduoti ar išnuomoti.

Darbininko Leidėjai.

Alto Skyriaus Valdyba

BŪKITE TIKRI,

kad jūsų dovanojami siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Ukrainą ar Sovietų Sąjungos dalis

YRA 100% APDRAUSTI

Siųsdami savo pakietus, būkite tikri, kad jūs siunčiate juos per autorizuotą firmą ir reikalaukite apdraudos įrodymų.

Jūsų pačių interese turėti reikalus su patikima bendrove, kuri yra biznyje daugiau, kaip 25 metų. Mes didžiųjų amės savo mandagiu, asmeniiniu, atidžiu ir greitai patarnavimu.

Gautus paštū siuntinius mes pakvituojame ir pasiunčiame sąskaitas per 24 valandas.

Atitankite j bet kurį mūsų siųstū ir pareikalaukite Vedėjo parodyti jums paldudytą kopiją apdraudos poliso nuorūda nuo DURŲ IKI DURŲ. Reikalaukite mūsų paldū katalogų.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street, Philadelphia 6, Pa. W.Alnut 5-3455

1991 Broadway NEW YORK 23, N. Y. Telephone: LYceum 5-0900

390 West Broadway SO. BOSTON 27, MASS. Telephone: ANDrew 8-8764

263 Market Street NEWARK 2, N. J. Tel: MARKET 3-1968

4102 Archer Avenue CHICAGO 32, ILLINOIS Telaf: FRontier 6-6399

6446 Michigan Avenue DETROIT 10, MICHIGAN Tel: TASHmoo 5-7560

1313 Addison Road Cor. Superior Ave. & E. 71st St. CLEVELAND 3, OHIO Telephone: UTah 1-0807

683 Hudson Avenue ROCHESTER, N. Y. Telephone: BAKER 5-5923

346 — 3rd Avenue PITTSBURGH 22, PA. Telephone: GRant 1-3712

Reikalaukite telefonu arba raštu mūsų paskutinę informaciją knygu

SPORTAS

Dar vienas pralaimėjimas

Ketvirtą pralaimėjimą iš eilės turėjo patirti LSK pirmoji futbolo vienuolė. Pereitą sekmadienį Stamford United Komandai pralaimėta pirmenybių rungtynėse 1:3 (1:1). Ir vėl mūsų šalis už savo priešininkus nebuvo blogesni, bet pralaimėjo. Mūsų vienete žaidė: Hlavac; Vaitkevičius, Milleris; Daukša, Saldaitis, Jokubaitis; Vasilionis (Saveikis), Butrimas, Remėza, Krušinskas, Steponis. Pirmame kėlinyje, nelaimingai susidūręs su priešininko žaidėju, Vasilionis turėjo būti nugabentas į ligoninę, kur susiūta galvos žaizda. Jo vieton įėjęs Saveikis buvo tik statistas. Po pirmo kėlinio lygaus žaidimo ir Remėzos pasiekto išlyginamojo įvarčio, antro kėlinio pradžioje viskas atrodė labai puikiai. Bet kas iš to, kad mūsų šalis užspaudžia priešininką jo aikštelėje, bet gero šūvio nepasiekia. Steponis iš pusės metro perkelia kamuolį per tuščius vartus. Kėlinio viduryje dar atsileidžia saugai, priešininkas pasiekia du įvarčius ir laimi. Su vartininku Hlavacu, tur būt, reikės atsiveikinti. Gynikus taip pat matėme jau geriau žaidžiant. Apyšilpnė Stamfordo ekipa vedė švelnų žaidimą. Prie tokio žaidimo prisitaikė ir mūsų šalis. Rungtynės buvo panašesnės į draugišką susitikimą, negu į pirmenybių kovą.

Rezervinė krito 0:7. Futbolinei garbė šį savaitgalį ir vėl išgelbėjo jaunučiai, pirmenybių rungtynėse su Pfaelzer SC baigė 1:1.

Šį sekmadienį LSK žaidžia su Sportfreunde Garfield — Pasaic. Rungtynės įvyksta Wayne, N.J. Rezervinės pradeda 1:15, o pirmosios 3 val.

Seštadienį pirmą kartą į aikštę išeina mūsų mažučiu (iki 13 metų) ekipa, kuri 3:30 v. Hillside Oval, Bellerose LI, žaidžia pirmenybių rungtynes su Miner-va.

Mūsų pirmoji iš ketverių rungtinių nesugebėjusi išplėsti nė vieno taško, dabar yra lentelės apačioje su įvarčių santykiu 4:15. Pats jau laikas rimčiau susirūpinti, nes reikia užimti bent dešimtą vietą, kad neatsidurtume žemesnėje klasėje.

Atletas

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE CALL LO 3-7291.

BUSSINES OPPORTUNITY

Kiekvienam persikėlimui — dideliam ar mažam. Aprausta-Bonded-Union. Skambinti dieną ar naktį VINCENT RUSSO PR 2-7596 IN 9-8488

PIGIAI PARDUODAMA!

UZKANDINE, ĮVAIRIŲ RAŠTINĖS REIKMENŲ KRAUTUVĖ, parduodama dėl ligos su nuostoliais. Skambinti BEachview 2-9766 arba BEachview 2-9443.

EMPL. AGENCIES

REIKALINGA privačių namų ar klebonijų prezidentai — aptarnavimui asmuo. Miegoti vietoje. Long Island, N. Y. Aukščiausias atlyginimas.

GARSDIE AGENCY Hempstead, L. I. IV 3-0450

CHILD CARE

SPALVOTA MOTINA

prizitūrės jūsų vaikus jos namuose dienos metu. Geriausias rekomendacijos. Zemas atlyginimas. Mount Vernon 4-8438

IRGI SUKAKTIS! Milwaukee, Wis., zoologijos sode Samson gorila švenčia 8 metų sukaktį, kaip pateko į narvą. Ta proga prizūrėtojas vaišina specialiu pyragu. Gorila buvo sugauta Afrikoj.

SACHMATAI

Rašo K. Merkis

Miunchenas, Vok. Pasaulio pirmenybėse Sov. Sąjunga, įveikusi Čekoslovakiją 3½-½ ir Angliją 4-0, pralenkė iki tol pirmavusius Jugoslavus ir atsistoję lentelės priešaky. Seka Jugoslavija, Čekoslovakija, Argentina, JAV, Vak Vokietija ir kitos.

JAV įveikė Vak. Vokietiją 2½-½ ir Angliją 3-1, su Sovietų Sąjunga, Argentina ir Bulgarija sužaidė lygiomis (po 2-2), pralaimėjo Jugoslavijai 1½-2½.

Kanados komanda, kurioje Povilas Vaitonis žaidžia pirmoje lentoje, stovi ketvirtoje vietoje paguodos varžybose. Vengrija 18, Olandija 17, Izraelis 14½, Kanada ir Svedija po 12½, Danija, Islandija, Columbija po 11½, Lenkija 10, Suomija 9½, Prancūzija 9 ir Belgija 6½ tš.

Torontas. Spalio 19 pradėtas vietos lietuvių atviras šachmatų turnyras, kuriame be Aušros ir Vyties šachmatininkų buvo kviečiami prisidėti ir nepriklausą klubams dalyviai. Turnyro vadovas L. Fabricijus.

Chicago. Vietos lietuviai turėjo gana gausų šachmatininkų susirinkimą. Sachmatų vadovu vėl išrinktas Vladas Karpuška, sekretoriu A. Zujus. Pradėtas turnyras, kuriame dalyvauja pgl burtų eile: Palčiauskas, Kalvaitis, Kaunas, Karpuška, Pr. Salkauskas, Ramašauskas, Jankauskas, Balčiūnas ir Bikulčius.

Hartfordas. Grandies klubo šachmatų sekcijos vadovu išrinktas Algis Giedraitis.

Bostonas. Tarpklubinės pirmenybės prasideda lapkričio 7-8 dd. Lietuviai dalyvauja su dviem komandom: A. komandos kapitonas K. Merkis, tel. AN 8-1282, B komandos — Algimantas Ivaška, tel. AN 8-5966.

J. Sherwin, N. Y., grįžo iš tarpzoninių p-bių Jugoslavijoje su tarptautinio meisterio vardu. Jis laimėjo tris taškus iš pirmųjų šešių, įsikvalifikavusių į 1959 m. pasaulio kandidatų varžybas. Sherwin įveikė didmeisterius Gligorič ir Olafson, lygiom sulošė su laimėtoju M. Tal ir vengru Benko.

Cia pateikiame Sherwino laimėjimą prieš Gligorič, Jugoslavija. Baltais lošė Sherwin, juodais — Gligorič. Karaliaus indiška partija.

1.d4 Žf6 2.c4 g6 3.Žc3 Rg7 4.e4 d6 5.f3 0-0 6.Re3 e5 7.d5 c6 8.Vd2 c:d5 9.c:d6 a6 10.g4 Žbd7 11.Že2 h5 12.h3 Žh7 13.0-0-0 h4 14.Kb1 Rf6 15.Rf2 Rg5 16.Ve1 b5 17.Žc1 Že5 18.Žd3 Ž:c2 19.R:c2 Rd7 20.Ka1 Vf6 21.Re2 Bf6 22.Žb1 Vd8 23.Rd3 Re8 24.Žd2 Žf8 25.f4! e:f4 26.e5 Žd7 27.e:d6 Že5 28.Rb1 Rh6 29.R:h4 V:d6 30.Re7!

VERTINGAS NAMAS, KASTUOJA PIGIAI

Neapsirikit radę žema pradine kainą namą, nes remontai gali jo kainą pekelti labai aukštai. Tvirtai ir ištaigingai pastatytus namus aplankykite NEW 2-FAM, BRICK HOMES 6 kambarių dvigubas butas, 1 ir pusės vonios. Trijų kambarių butas išnuomavimui. GLEASON & THERIOT Aves. Arti Parkchester Subway Sta. F. M. WEISS & CO. TY 2-9200

NEW YORK FOUNDLING HOSPITAL, naujose savo patalpose 1175 3rd Ave. (prie 68 gatvės), New York City, N. Y. SAVO 89 METŲ SUKAKTUVĖS RUOSIA BAZARA penktad., spalio 31, šeštad., ir sekmad., lapkričio 1-2 d.d. IĖJIMAS LAISVAS — Vakarais laimingam numeriu duodama laimėti nešiojamą TV, Peinas skiriamas tikrai pamestinių namams išlaikyti.

REAL ESTATE

MASSAPEQUA Pk. keturių miegamųjų Cape Cod stiliaus, 5½ metų senumo. Reikalas verčia parduoti. Savininkas LI 1-5112. Bėdos kaina 16,500.

NEWARK, N. J.

A.A. Kun. Pranciškaus Bastakio mirties metinės bus spalio 24 d. Ilgesnį laiką velionis pastoracinį darbą dirbo Newark lietuvių Svč. Trejybės parapijoje. Už jo vėlę Svč. Trejybės par. Bažnyčioje bus mišios su egzekvijomis spalio 24 d. 7 val. ryto, spalio 25 d. 7 ir 7:30 val., gi lapkričio 2 d. velionies intencija bus suma 10:30 val.

Kitos trejos mišios bus spalio 26, 27 ir 28 d.d., 7 val. Tėvų Pranciškonų koplyčioje, Brooklyne. Aukomis mišioms rūpinosi Ursulė Strolienė. Visi a.a. kun. Pr. Bastakio prieteliai ir artimieji prašomi tomis dienomis dalyvauti mišiose ir pasimelsti už jo vėlę. K.P.T.

REAL ESTATE

Parduodama 50 akrų pieno farma su dviem daržinėm ir su 5 kambarių ir porčių rench stiliaus namu. Susisiekiama su mokykla autobusais. Kaina \$20,000 Bainbridge, N.Y. Skambinti SP-encer 9-7057.

ST. MARY'S parapijoje

ROSLYN, Cape Cod. 6 ir pusės kambarių, 2 su puse vonios, garažas. Vienas ketvirtadalis akro žemės. GI mortgage. Pilnai suinteresuotiems 26,000 dol. MA 1-2926

GRAZIAJAME TARRYTOWN

7 kambarių angliško stuceo stiliaus namas, pusantros vonios, ¼ akro žemės. Prie katalikiškų institucijų, gar. Nr. tilto ir stoties. Puikioji kaimynystė. Savininkas išsiskelia į Floridą. ME 1-4017.

YONKERS — Gražus ūkio (ranch) namas su 3 miegamaisiais, 1½ vonia, visas tinkuotas, vėtrai atsparūs langai su sieteliais, didysis kambarys 40 pėdų, šeimyninis 45 pėdų, veranda nuklepta i upe, arti katalikiškos įstaigos, kaina \$38,000. Teirautis pas savininką MU 5-8356, YO 9-4166.

VERTINGAS NAMAS, KASTUOJA PIGIAI

JACKSON HEIGHTS naujai pastatytas plytinis 2 aukštų 6 kambarių tuščias namas. 1½ vonios, garažas, šaldytuvai, pečius ir kiti reikmenys. \$21,750. Netoli katalikių įstaigos. Galima apžiūrėti susitarus su savininku OL 7-2709.

WHITE PLAINS gerame stovyje dar nesenas namas didelė šeima. 5 miegami kambariai, 4 vonios, didelis gyvenamasis kambarys su ugnivietė, TV kambarys, valgomasis kambarys, didelė virtuvė, žaidimų kambarys rūsyje. Garažas 2 automobiliams. Platus sodas. Netoli katalikių įstaigos. Savininkas WH 8-4718.

RYE TOWN 4 miegamų kambarių ranch stiliaus namas, 2 vonios. Kambariai pilnai iškloti kilimais. Rūsys po visu namu. Garažas 2 automobiliams. Netoli katalikių įstaigos. \$37,500. Savininkas WE 7-3186.

REAL ESTATE

MASSAPEQUA Pk. keturių miegamųjų Cape Cod stiliaus, 5½ metų senumo. Reikalas verčia parduoti. Savininkas LI 1-5112. Bėdos kaina 16,500.

PLAINVIEW, 3-jų miegamųjų farmos namas. 7-nių metų senumo, 2 garažai, galima ir trečių automobilių lengvai pataipinti. Skalbykla, šaldytuvai, indams plauti mašina, didelė a.Pjūtė, langai apsaugoti nuo audros, užuolaidos, puikus gamtovaizdis, gražus kelias į mokyklą, bažnyčią, į krautus. Arti kitų katalikiškų institucijų. SU GI 4% morgiūči. Mėnesinis mokėjimas \$1 dol. Viso 15,000. Skambinti savininkui WE 8-3551.

REAL ESTATE

Cambridge, Mass.

Kleb. kun. Pr. Juškaitis spalio 19 bažnyčioje kalbėjo apie spaudą ir ragino daugiau skaityti ir remti pranciškonų leidžiamą Darbininką, kurį galima gauti kas savaitę prie bažnyčios.

Mergvakarį (shower party) surengė Joan Linehan ir Alfredui Smilgiui lietuvių katalikų klubo salėje. Sunešta gražių dovanų. Alfredas yra gimęs ir augęs Cambridge, o vėliau su tėvais persikėlė į Dorchester, Mass.

P.J. Zinkai šiomis dienomis minėjo 35 metų vedybinio gyvenimo sukaktį Anksčiau gyveno Cambridge, o dabar Medford, Mass. Lietuvių katalikų klubo susirinkime spalio 19 padaryti planai šio sezono veiklai.

Mirė Juozas Skarinka palaidotas iš šv. M.M. Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijos bažnyčios.

Elzbieta Brazdžiūnienė, pirmiau gyvenusi Cambridge, mirė Norwoode. Ten ir palaidota.

REAL ESTATE

MASSAPEQUA Pk. keturių miegamųjų Cape Cod stiliaus, 5½ metų senumo. Reikalas verčia parduoti. Savininkas LI 1-5112. Bėdos kaina 16,500.

PLAINVIEW, 3-jų miegamųjų farmos namas. 7-nių metų senumo, 2 garažai, galima ir trečių automobilių lengvai pataipinti. Skalbykla, šaldytuvai, indams plauti mašina, didelė a.Pjūtė, langai apsaugoti nuo audros, užuolaidos, puikus gamtovaizdis, gražus kelias į mokyklą, bažnyčią, į krautus. Arti kitų katalikiškų institucijų. SU GI 4% morgiūči. Mėnesinis mokėjimas \$1 dol. Viso 15,000. Skambinti savininkui WE 8-3551.

REAL ESTATE

MASSAPEQUA Pk. keturių miegamųjų Cape Cod stiliaus, 5½ metų senumo. Reikalas verčia parduoti. Savininkas LI 1-5112. Bėdos kaina 16,500.

PLAINVIEW, 3-jų miegamųjų farmos namas. 7-nių metų senumo, 2 garažai, galima ir trečių automobilių lengvai pataipinti. Skalbykla, šaldytuvai, indams plauti mašina, didelė a.Pjūtė, langai apsaugoti nuo audros, užuolaidos, puikus gamtovaizdis, gražus kelias į mokyklą, bažnyčią, į krautus. Arti kitų katalikiškų institucijų. SU GI 4% morgiūči. Mėnesinis mokėjimas \$1 dol. Viso 15,000. Skambinti savininkui WE 8-3551.

REAL ESTATE

MASSAPEQUA Pk. keturių miegamųjų Cape Cod stiliaus, 5½ metų senumo. Reikalas verčia parduoti. Savininkas LI 1-5112. Bėdos kaina 16,500.

PLAINVIEW, 3-jų miegamųjų farmos namas. 7-nių metų senumo, 2 garažai, galima ir trečių automobilių lengvai pataipinti. Skalbykla, šaldytuvai, indams plauti mašina, didelė a.Pjūtė, langai apsaugoti nuo audros, užuolaidos, puikus gamtovaizdis, gražus kelias į mokyklą, bažnyčią, į krautus. Arti kitų katalikiškų institucijų. SU GI 4% morgiūči. Mėnesinis mokėjimas \$1 dol. Viso 15,000. Skambinti savininkui WE 8-3551.

REAL ESTATE

MASSAPEQUA Pk. keturių miegamųjų Cape Cod stiliaus, 5½ metų senumo. Reikalas verčia parduoti. Savininkas LI 1-5112. Bėdos kaina 16,500.

PLAINVIEW, 3-jų miegamųjų farmos namas. 7-nių metų senumo, 2 garažai, galima ir trečių automobilių lengvai pataipinti. Skalbykla, šaldytuvai, indams plauti mašina, didelė a.Pjūtė, langai apsaugoti nuo audros, užuolaidos, puikus gamtovaizdis, gražus kelias į mokyklą, bažnyčią, į krautus. Arti kitų katalikiškų institucijų. SU GI 4% morgiūči. Mėnesinis mokėjimas \$1 dol. Viso 15,000. Skambinti savininkui WE 8-3551.

REAL ESTATE

MASSAPEQUA Pk. keturių miegamųjų Cape Cod stiliaus, 5½ metų senumo. Reikalas verčia parduoti. Savininkas LI 1-5112. Bėdos kaina 16,500.

REAL ESTATE

GARDEN CITY, 3 met. split, tuoj galima užimti. Puiki virtuvė, didelės salonas, valgomasis su WW kilimu., gyvenamasis kambarys, trys miegamieji, dvi vonios, du garažai, gražus rūsys, prabangus sodelis, puikus gamtovaizdis, lauko ir vidaus židynys ir daug kitų patogumų; arti katalikiškų įstaigų. Kaina \$29,500. Savininkas PI 7-0923.

LIURDO PARAPIJOJ

PLAINVIEW, 3-jų miegamųjų farmos namas. 7-nių metų senumo, 2 garažai, galima ir trečių automobilių lengvai pataipinti. Skalbykla, šaldytuvai, indams plauti mašina, didelė a.Pjūtė, langai apsaugoti nuo audros, užuolaidos, puikus gamtovaizdis, gražus kelias į mokyklą, bažnyčią, į krautus. Arti kitų katalikiškų institucijų. SU GI 4% morgiūči. Mėnesinis mokėjimas \$1 dol. Viso 15,000. Skambinti savininkui WE 8-3551.

REAL ESTATE

MASSAPEQUA Pk. keturių miegamųjų Cape Cod stiliaus, 5½ metų senumo. Reikalas verčia parduoti. Savininkas LI 1-5112. Bėdos kaina 16,500.

PLAINVIEW, 3-jų miegamųjų farmos namas. 7-nių metų senumo, 2 garažai, galima ir trečių automobilių lengvai pataipinti. Skalbykla, šaldytuvai, indams plauti mašina, didelė a.Pjūtė, langai apsaugoti nuo audros, užuolaidos, puikus gamtovaizdis, gražus kelias į mokyklą, bažnyčią, į krautus. Arti kitų katalikiškų institucijų. SU GI 4% morgiūči. Mėnesinis mokėjimas \$1 dol. Viso 15,000. Skambinti savininkui WE 8-3551.

REAL ESTATE

MASSAPEQUA Pk. keturių miegamųjų Cape Cod stiliaus, 5½ metų senumo. Reikalas verčia parduoti. Savininkas LI 1-5112. Bėdos kaina 16,500.

PLAINVIEW, 3-jų miegamųjų farmos namas. 7-nių metų senumo, 2 garažai, galima ir trečių automobilių lengvai pataipinti. Skalbykla, šaldytuvai, indams plauti mašina, didelė a.Pjūtė, langai apsaugoti nuo audros, užuolaidos, puikus gamtovaizdis, gražus kelias į mokyklą, bažnyčią, į krautus. Arti kitų katalikiškų institucijų. SU GI 4% morgiūči. Mėnesinis mokėjimas \$1 dol. Viso 15,000. Skambinti savininkui WE 8-3551.

REAL ESTATE

MASSAPEQUA Pk. keturių miegamųjų Cape Cod stiliaus, 5½ metų senumo. Reikalas verčia parduoti. Savininkas LI 1-5112. Bėdos kaina 16,500.

PLAINVIEW, 3-jų miegamųjų farmos namas. 7-nių metų senumo, 2 garažai, galima ir trečių automobilių lengvai pataipinti. Skalbykla, šaldytuvai, indams plauti mašina, didelė a.Pjūtė, langai apsaugoti nuo audros, užuolaidos, puikus gamtovaizdis, gražus kelias į mokyklą, bažnyčią, į krautus. Arti kitų katalikiškų institucijų. SU GI 4% morgiūči. Mėnesinis mokėjimas \$1 dol. Viso 15,000. Skambinti savininkui WE 8-3551.

REAL ESTATE

MASSAPEQUA Pk. keturių miegamųjų Cape Cod stiliaus, 5½ metų senumo. Reikalas verčia parduoti. Savininkas LI 1-5112. Bėdos kaina 16,500.

PLAINVIEW, 3-jų miegamųjų farmos namas. 7-nių metų senumo, 2 garažai, galima ir trečių automobilių lengvai pataipinti. Skalbykla, šaldytuvai, indams plauti mašina, didelė a.Pjūtė, langai apsaugoti nuo audros, užuolaidos, puikus gamtovaizdis, gražus kelias į mokyklą, bažnyčią, į krautus. Arti kitų katalikiškų institucijų. SU GI 4% morgiūči. Mėnesinis mokėjimas \$1 dol. Viso 15,000. Skambinti savininkui WE 8-3551.

REAL ESTATE

MASSAPEQUA Pk. keturių miegamųjų Cape Cod stiliaus, 5½ metų senumo. Reikalas verčia parduoti. Savininkas LI 1-5112. Bėdos kaina 16,500.

PLAINVIEW, 3-jų miegamųjų farmos namas. 7-nių metų senumo, 2 garažai, galima ir trečių automobilių lengvai pataipinti. Skalbykla, šaldytuvai, indams plauti mašina, didelė a.Pjūtė, langai apsaugoti nuo audros, užuolaidos, puikus gamtovaizdis, gražus kelias į mokyklą, bažnyčią, į krautus. Arti kitų katalikiškų institucijų. SU GI 4% morgiūči. Mėnesinis mokėjimas \$1 dol. Viso 15,000. Skambinti savininkui WE 8-3551.

REAL ESTATE

MASSAPEQUA Pk. keturių miegamųjų Cape Cod stiliaus, 5½ metų senumo. Reikalas verčia parduoti. Savininkas LI 1-5112. Bėdos kaina 16,500.

PLAINVIEW, 3-jų miegamųjų farmos namas. 7-nių metų senumo, 2 garažai, galima ir trečių automobilių lengvai pataipinti. Skalbykla, šaldytuvai, indams plauti mašina, didelė a.Pjūtė, langai apsaugoti nuo audros, užuolaidos, puikus gamtovaizdis, gražus kelias į mokyklą, bažnyčią, į krautus. Arti kitų katalikiškų institucijų. SU GI 4% morgiūči. Mėnesinis mokėjimas \$1 dol. Viso 15,000. Skambinti savininkui WE 8-3551.

REAL ESTATE

MASSAPEQUA Pk. keturių miegamųjų Cape Cod stiliaus, 5½ metų senumo. Reikalas verčia parduoti. Savininkas LI 1-5112. Bėdos kaina 16,500.

REAL ESTATE

GARDEN CITY, 3 met. split, tuoj galima užimti. Puiki virtuvė, didelės salonas, valgomasis su WW kilimu., gyvenamasis kambarys, trys miegamieji, dvi vonios, du garažai, gražus rūsys, prabangus sodelis, puikus gamtovaizdis, lauko ir vidaus židynys ir daug kitų patogumų; arti katalikiškų įstaigų. Kaina \$29,500. Savininkas PI 7-0923.

LIURDO PARAPIJOJ

PLAINVIEW, 3-jų miegamųjų farmos namas. 7-nių metų senumo, 2 garažai, galima ir trečių automobilių lengvai pataipinti. Skalbykla, šaldytuvai, indams plauti mašina, didelė a.Pjūtė, langai apsaugoti nuo audros, užuolaidos, puikus gamtovaizdis, gražus kelias į mokyklą, bažnyčią, į krautus. Arti kitų katalikiškų institucijų. SU GI 4% morgiūči. Mėnesinis mokėjimas \$1 dol. Viso 15,000. Skambinti savininkui WE 8-3551.

REAL ESTATE

MASSAPEQUA Pk. keturių miegamųjų Cape Cod stiliaus, 5½ metų senumo. Reikalas verčia parduoti. Savininkas LI 1-5112. Bėdos kaina 16,500.

PLAINVIEW, 3-jų miegamųjų farmos namas. 7-nių metų senumo, 2 garažai, galima ir trečių automobilių lengvai pataipinti. Skalbykla, šaldytuvai, indams plauti mašina, didelė a.Pjūtė, langai apsaugoti nuo audros, užuolaidos, puikus gamtovaizdis, gražus kelias į mokyklą, bažnyčią, į krautus. Arti kitų katalikiškų institucijų. SU GI 4% morgiūči. Mėnesinis mokėjimas \$1 dol. Viso 15,000. Skambinti savininkui WE 8-3551.

REAL ESTATE

MASSAPEQUA Pk. keturių miegamųjų Cape Cod stiliaus, 5½ metų senumo. Reikalas verčia parduoti. Savininkas LI 1-5112. Bėdos kaina 16,500.

PLAINVIEW, 3-jų miegamųjų farmos namas. 7-nių metų senumo, 2 garažai, galima ir trečių automobilių lengvai pataipinti. Skalbykla, šaldytuvai, indams plauti mašina, didelė a.Pjūtė, langai apsaugoti nuo audros, užuolaidos, puikus gamtovaizdis, gražus kelias į mokyklą, bažnyčią, į krautus. Arti kitų katalikiškų institucijų. SU GI 4% morgiūči. Mėnesinis mokėjimas \$1 dol. Viso 15,000. Skambinti savininkui WE 8-3551.

REAL ESTATE

MASSAPEQUA Pk. keturių miegamųjų Cape Cod stiliaus, 5½ metų senumo. Reikalas verčia parduoti. Savininkas LI 1-5112. Bėdos kaina 16,500.

PLAINVIEW, 3-jų miegamųjų farmos namas. 7-nių metų senumo, 2 garažai, galima ir trečių automobilių lengvai pataipinti. Skalbykla, šaldytuvai, indams plauti mašina, didelė a.Pjūtė, langai apsaugoti nuo audros, užuolaidos, puikus gamtovaizdis, gražus kelias į mokyklą, bažnyčią, į krautus. Arti kitų katalikiškų institucijų. SU GI 4% morgiūči. Mėnesinis mokėjimas \$1 dol. Viso 15,000. Skambinti savininkui WE 8-3551.

REAL ESTATE

MASSAPEQUA Pk. keturių miegamųjų Cape Cod stiliaus, 5½ metų senumo. Reikalas verčia parduoti

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJENOS

Kristaus Valdovo
Sventei minėjimas, ruošia mas ALRK Federacijos New Yorko apskrities valdybos, įvyks spalio 26, sekmadienį, Apreiškimo par. salėje, 4 val. p.p. Kartu bus ir popiežiaus Pijaus XII minėjimas.

Kan. J. Končius,
Balfo pirmininkas, mirus popiežiui Pijui XII, buvo pasiuntęs užuojautos telegramą į Vatikaną. Kardinolų kolegijos vardu už telegramą padėjo kamerlengas kard. Alois Masella.

Liet. Rašytojų Draugijos
metinis suvažiavimas bus šį šeštadienį, spalio 25, 2 v. p.p. lietuvių piliečių klube, 280 Union Ave., Brooklyne. Nesustringinkus kvorumui, toje pat vietoje valandą vėliau pradeda kitas, kuris bus teisėtas. Visi rašytojai, gyvena šiame Atlanto pakraštyje, kviečiami dalyvauti suvažiavime. Iš Chicagos atvyksta B. Babrauskas. Jis perduos pareigas naujai išrinktai valdybai.

Literatūros vakaras
įvyks šeštadienio, spalio 25, 7 v.v. lietuvių piliečių klube. Vakaras rengiamas ryšium su Lietuvių Rašytojų Draugijos suvažiavimu. Programoje dalyvaus svečiai rašytojai. Kartu bus prisiminta Vinco Kudirkos 100 metų gimimo sukaktis. Aktorius K. Vasiliauskas paskaitys iš jo raštų.

Dr. P. Klimas
su šeima nuo lapkričio 1 persikelia į Baltimore, kur jo adresas bus 1117 Wedgewood Rd., Baltimore 29, Md.

Pamaldos už Jono Veršelio vėle
bus Apreiškimo par. bažnyčioje spalio 29 d., 8:30 val.

Studentų ateitininkų
susirinkimas įvyko spalio 17 Irenos Banaitės bute. Virš pusės atsilankusių sudarė nauji nariai. Draugovė šį metų susilaukė gausaus prieauglio — 10 abiturientų. Be jų dar septyni neseniai atvykę į New Yorką įstojo į draugovę.

Paskaitą apie krikščionišką egzistencializmą skaitė Fordhamo filosofijos studentas Kęstutis Skrupskelis. Jo paskaita sukėlė gyvas diskusijas.

buvo dar padaryti revizijos ir valdybos pranešimai ir išrinkta nauja valdyba. Į ją šiemet mokslo metams įeina Nijolė Bortkevičiūtė — išdininė, Vida Lušytė — sekretorė, Dalia Minkūnaitė — socialinių reikalų vedėja, Gediminas Naujokaitis — vicepirmininkas ir Alfonsas Dzikas — pirmininkas. Iš penkių valdybos narių trys yra pirmamečiai studentai, kurie savo veiklumu pasižymėjo moksleivių gretose. Draugovės dvasios vado pareigas tretį metą iš eilės eina kun. Vyt. Pikturna.

Po susirinkimo buvo vaišės, kurių metu pakalbėta apie praejusią vasarą.

Šv. Vardo draugijos nariai
Apreiškimo parapijos bažnyčioje kviečiami dalyvauti bendroje komunjijoje per 8 val. mišias sekmadienį, spalio 26 d., Kristaus Valdovo šventėje. Visus kviečia draugijos valdyba.

Antano ir Irenos Lubus
sidabrinis moterystės gyvenimo jubiliejus buvo švenčiamas spalio 19. Sumos metu atnaujinti moterystės įžadai Angelų Karalienės par. bažnyčioje. Mišias tėvų intencija užprašė vaikai: Antanas, Patricia su vyru Ch. Norris, Athuras Edmundas ir Evelyn.

Po pamaldų įvyko tėvų garbei pietūs parapijos salėje, kuriuos paruošė duklė su žentu P. Ch. Norris.

Vytauto Pauliaus ir Bronės Kulytės vestuvės
įvyko spalio 11 d. Sutuokė kun. K. Juršėnas Atsimainymo parapijos bažnyčioje, Maspeth, N.Y. Mišių metu giedojo sol. Vl. Baltrušaitis. Vestuvių vaišės buvo Maspetho piliečių klubo salėje.

Pulk. K. Grinius
spalio 21 d. atvyko į JAV. Kazys Grinius dirbo Voice of America Miuncheno skyriuje. Tolimesnės tarnybos reikalais spalio 22 išvyko į Washingtoną.

Sokiai Atletų Klube
Šį šeštadienį Lietuvių Atletų Klube įvyksta vadinamo Club 10 šokiai. Pradžią 9 val. vak. Klubo vadovybė pakartotinai pažymi, kad nepilnamečiai šiuose šokiuose nepageidaujami ir nebus įleidžiami.

Dr. Pranas Padalis
spalio 23 d. atvyko į New Yorką. Laikina apsisporto Brooklyne. Dr. Padalis dirbo Voice of America Miuncheno skyriuje.

Amžinojo Rožančiaus D-jos narės
su pirmininke E. Kašetiene padarė staigmeną draugijos narei Antaninai Andrašiūnienei, netikėtai užklupusios ją ratuotos, kaip bitės su ryšuliais gardžiai paruoštų valgių, užrašais ir rožėmis padabintu tortu ir dar dėze dovanų. Tai vis išmislęs draugijos pirm., kad atjaustų narę, kuri nepersena palaidojo savo mamutę, irgi buvusią draugijos narę.

Pobūvis prasidėjo rožančiaus malda ir baigėsi giesme "Ave Marija".
Grazu, kad pirmininke ir visos narės nepamiršta savo draugės liūdesio valandoje.

VIešnia
STUDENTŲ DĖMESIUI
Spalio 26, sekmadienį, 2 v. p.p. estų namuose, 243 E. 34 St., NYC., vyksta Pabaltijo Studentų Federacijos metinė konferencija. Programoje naujos valdybos rinkimai ir įvairios diskusijos. Po to — kokteilis, šokiai. Visi studentai maloniai kviečiami atsilankyti.

Vaidotas Jakas
N.Y. stud. pirmininkas

Gražiai pavykusi šventė.

Spalio 12 d. Angelų Karalienės parapijoje įvyko A.L.R.K. Moterų Sąjungos, New York ir New Jersey kuopų atstovų suvažiavimas. Dalyvavo 20 atstovių ir apie tiek pat viešnių. Kun. V. Pikturna posėdį atidarė ir uždarė malda. Įgometė pirmininkė Liudvinaitienė, visada sugebanti gražiai praversti posėdžius, ir šį kartą patiekė išsamią darbotvarkę. Tiek atstovės, tiek viešnios aktyviai buvo įtrauktos į posėdžio eigą ir nepajutom, kaip prabėgo pora valandų.

Kuopų atstovės perskaitė pranešimus, supažindino kas kuopuose nuveikta, kiek prisirašė naujų narių ir kas manoma veikti. Būt dauguma nusiskundė, kad senoji karta miršta, kuopos veikimas gėsta, o naujų narių nėra kaip pritraukti.

Padaryta priekarštų centro valdybai, kad nesirūpina išmokėti pašalpų, nors serganti narė visus formalumus yra seniai atlikusi.

Sumanymuose nubalsuota Putnamo Nekalto Prasidėjimuo seserų vienuolynui, kuris šįmet švenčia 40 m. sukaktį, paaukoti iš apskrities valdybos išdo 10 dol. Romoje esančiai Šv. Kazimiero kolegijai kiekviena kuopa paaukokuoja po 5 dol. o iš apskrities išdo — 10 dol. — viso 50 dol. Šią sumą Liudvinaitienė įgaliota persiųsti vysk. V. Padolskiui.

Po suvažiavimo sekė linksmoji dalis, kurios vadovavimą perėmė Angelų Karalienės parapijos kuopa. Pirmiausia buvom palinksintoms trumpa, bet gražia programa. Salinskienė ir Bujokienė padainavo gražų duetą "Pavasario gyvenimas" o Kizienė solo "Dukružėle" ir "Karžygis." Angelų Karalienės parapijos choras padainavo: "Skamba, skamba kanklės", "Sėjau rūtą" ir "Sventė". Akompanavo Liuberskis

PREZ. EISENHOWERIS sodina į savo kėdę dviejų metų berniuką Steven Levelsmier. Jo tėvai išrinkti kaip tipinga Amerikos šeima ir pristatyta Baltuosiuose Rūmuose.

Po meninės dalies buvo skani vakarienė, pagaminta vietinės kuopos darbuotojų šeiminių. Per vakarienę pasakyta trumpų sveikinimų ir išreikšta padėka parapijos kunigams, vietinei kuopai, kuriai pirmininkauja Butkienė, viešnios ir svečiams, kurie savo atsilankymu pagerbė šią moterų šventę. Vakarienės metu Jievtė padainavo "Guzikai" ir "Liū-liū". Didelė pagarba ir padėka tenka Em. Vaisnoraitėi, kuri šios šventės pasisekimui yra įdėjusi visą savo sielą.

Tiek posėdžio, tiek vakarienės metu buvo nusiskūsta, kad nei priauganti karta, nei naujos ateivės į Moterų Sąjungą nesirašo. Argi reikėtų palikti mardėti organizaciją, kuri Amerikos lietuvių katalikų gyvenime yra įrėžusi gilią vagą.

Dabar pradėtas naujų narių vajus. Visas kviečiame įsirašyti. Ad.

BOSTONO ŽINIOS

Kristaus Valdovo
šventė su specialiomis pamaldomis bus spalio 26 d., sekmadienį 2:30 p.p. šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Vadiname "Kristaus Valdovo", o ne "Kristaus Karaliaus", kaip jau nuo seno yra vadinę Valdovo Kristumi ateitininkų organizacijos steigėjas prof. Pranas Dovydaitis, rusų bolševikų išgabentas ir žuvęs Sibire, ir didysis vyskupas Kazimieras Paltarokas.

Sodaliečių vakarienė
Šv. Petro parapijos sodaliečių spalio 25 d. 6 val. vak. rengia metinę vakarienę Dariaus Posto patalpose prie E. 7—tos gatvės.

Surinks popierių
Bostono arkivyskupas Richard J. Cushing pranešė visiems parapijų klebonams apie naujai skelbiamą vartoto popieriaus rinkimo vajų. Vartotas popierius šv. Petro parapijoje bus surenkamas lapkričio 9 d. Iš šio vajuos gautasis pelnas eis arkivyskupijos labdaros fondo naudai.

Remia parapijos beną
Spalio 19 d. So. Boston aukštesnės mokyklos salėje įvyko šv. Petro parapijos CYO beno koncertas. Šiame koncerte atsilankė virš 400 bostoniečių ir tuo suteikė didelę paramą tolimesniam beno darbui. Taip pat Pranas Lutkevich beno palaikymui įteikė 100 dol. auką.

Sodaliečių skaičius didėja
Šv. Petro parapijos sodaliečių gražiai veikia ir draugija didėja. Sekmingesniai veikimui draugija pasidalino į dvi grupes: moterų ir mergaičių.

Padėka

Mūsų mylmai dukrai ir sereei Delores A. Petkus (Namaksy) tragiškai mirus, tariam viešą padėką prel. F. Virmauskui už jo nuosirdų atsilankymą šermernyse sukalbėti rožančių, pašventimą prieš laidotuves, atlaikytas mišias laidojant, pašventimą kape ir suraminimą per tas liūdnas dienas.

Taip pat dėkojam graboriam D.A. Zaletskam už jų nuosirdų ir uolų patarnavimą. Dėkojam visom giminėm, draugam, pažįstamiem, organizacijom už gėles, mišias, užuojautos korteles ir už atsilankymą šermernyse ir laidotuvsė.

Visiem dėkingi ir nuliūdę.

Tėvai, Kotryna ir Adolfo Namaksy, brolis Adolfas, sesuo, Nancy Chaloff, svainis Richard Stedman Chaloff ir krikšto sūnus Richard Stedman Chaloff, Jr.

kampis. Vsuose šonuose įrašyta lietuvių ir anglų kalba, kad paminklas skiriamas Dariaus Girėno žygiui prisiminti. Vienoje pusėje prie granito pritvirtinti lakūnų bronziniai reljefai. Viršum šio pedestalu kyla vėliavos stiebas. Su vėliavos stiebu paminklas turi apie 45 aukščio. Visi šie darbai komitetui atsiėjo apie 8000 dolerių. Auksos buvo rinktos pamažu, ir jų dar truputį trūksta, kad visai išlygintų skolas.

Paminklas pereina miesto nuosavybėn. Parkų departamentas jį prižiūrės, remtuos. Jau dabar, kada jo statyba buvo baigta, ant jo vėliavos stiebo kasdien miesto pareigūnas iškelia vėliavą ir vakare ją nuleidžia.

Komitetas įdėjo nemažą darbą. Jam visą laiką pirmininkavo J. Salties, vicepirmininke buvo Br. Spūdienė, finansų sekretorius adv. S. Briedis, išdinininkas Petras J. Montvila. Šie daugiausia ir dirbo. Šiaip komitete dar yra apie 20 asmenų.

Pusamžio sukaktuvės.

Spalio 26 d., 6 val. popiet lietuvių piliečių klubo salėje bus Albino Nevieros pagerbimo meninis pobūvis jo 50 metų amžiaus sukakties proga. Ruošia Lietuvių Katalikų Susivienijimo Amerikoje 94-ji jaunimo kuopa, kaip savo pirmiui. Pelnas eis tai kuopai. Jo žmona Ona taip pat lietuvių veikėja ir žinoma, kaip gera ir taupi šeiminninkė ir, pavyzdžiui, pereitojo sekmadienio Balfo vakarienėje ji irgi buvo vyriausia šeiminninke. Nevieros turi ketvertą lietuviškai auginamų vaikų: dvi dukters jau mokytojos o dar du: sūnus su dukterimi, tebelanko aukštesniąją mokyklą.

Ragina balsuoti
Bostono arkivyskupas Richard J. Cushing visiems arkivyskupijos parapijų klebonams išsiuntinėjo laiškus, kuriuos prašo skaityti parapijų bažnyčiose. Laiške arkivyskupas kreipiasi į visus tikrus Amerikos patrijotus ir prašo visus dalyvauti šio rudens balsavimuose. Arkivyskupas primena, kad balsavimas yra ne tik piliečio teisė ir privilegija, bet ir pareiga.

Šventąjį Kazimiera,
Lietuvos sūnų ir savo tėvynės globėją, mums kiekviena reikia pažinti. Apie mūsų šventąjį yra knygelių lietuvių ir anglų kalbomis, — už jas 25 c. auka. Jų rasite mūsų bažnyčioje rinklinivinkų (kolektorių) stalielyje. Šventas Kazimieras tebėra vienintelis Lietuvos šventasis.

Parama Balfui
Norwoodo, Mass., Balfo vakarienės pelną—350 dol. įteikė Balfo reikalų vedėjui kun. L. Jankui per spalio 19 dienos Balfo vakarienę Bostone. Norwoodiečiai kitais metais šiuo svarbiu reikalu ketina dar geriau pasirodyti.

Elena Valiukonienė,
gera ir taupi šeiminninkė, iš Bostonui netolimo Lawrence, Mass., kasmet vykstanti Kennebunkportan pranciškonų sodyboje vasarotojams ir stovyklautojams šeiminninkauti, su savo vyru mokytoju Jonu Valikoniu, lietuvių bendruomenės labai rimtu darbuotoju, reikiamų sau baldų nusipirkti buvo net į Bostoną atvykę, — iš lietuviškos parduotuvės Lithuanian Furniture Co. Jų šeima tebėra nusistačiusi tradiciškai kietai ir aiškiai lietuviška. Jų gyvenimo sūkis — lietuvių pas lietuvius ir su lietuviams.

Laisvės Varpo koncertas

(Atkelta iš 6 psl.)
City operos bendrovės, kurioje dabar dainuoja lietuvis A. Vokietaitis. Cia jam teko dirbti dvejus metus. 1951 įvyko jo pirmas dainos rečitalis Carnegie Hall New Yorke. Po šio rečitalio buvo pakviestas į Metropolitan operą kurioje dainavo trejus metus. Iš viso Metropolitan operos sudėtyje jam teko dalyvauti 275 pastatymuose. Dabar Chicagoje yra išjungęs lietuvių operų pastatymus. Jis dalyvavo "Rigoletto" ir "Fausto" pastatymuose. Po Fausto operos pastatymo Chicagoje apie jį muzikas V. Jakubėnas pareiškė: "Tikrai sužavėjo Valentino rolėje buvęs Metropolitan dainininkas Algirdas Brazis, šalia gražaus dainavimo pateikęs ypač koncentruotą ir išpūdingą vaidybinių vaidžų. Kiek jį yra tekę matyt operos scenoje, tai bus bene gražiausias jo pasirodymas"....

Muzikas Julius Gaidelis yra baigęs muzikos mokslus Lietuvoje, kur jo profesoriui yra buvęs muz. J. Gruodis. Atsidūręs šiame krašte, baigė "New England Conservatory of Music" Bostone, kur 1953 gavo muzikos magistro laipsnį. Jo kūrinių vis dažniau atliekami lietuvių ir amerikiečių rengiamuose koncertuose.

BOSTONO IR APYLINKIŲ
lietuviai ir Darbininko skaitytojai prašomi prenumeratos ir kitais reikalais kreiptis žemiau nurodomu adresu
To place your advertisements and subscription for the DARBININKAS Semi-Weekly Newspaper contact:
RIMANTAS IVASKA
LITHUANIAN FURNITURE CO.
366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.
Off. Telp. AN 8-4618
Res. Telp. CO 5-2546

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME
254 W. Broadway South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. Andrew 8-2590.

Waitkus FUNERAL HOME
197 Webster Avenue PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
Cambridge, Mass. NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermernyse dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiasiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite; Tel. TR 6-6434

BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas (BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRŪNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVERgreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Salinskas
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest Parkway Station) Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

William J. Drake-Draguinas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas Jamaica 6-7272

Pašventintas Dariaus Girėno paminklas

Sekmadienį, spalio 19, Lituanicos aikštėje, Brooklyne, susirinko nemaža žmonių prie Dariaus Girėno paminklo. Tai buvo paminklo pašventinimas ir jo perdavimas miestui. Visom iškilimė vadovavo J. Salties, paminklo statymo komiteto pirmininkas. Buvo iškeltos Amerikos ir Lietuvos vėliavos.

Sventinimo apeigas atliko prel. J. Balkūnas. Komitetas prie paminklo padėjo gėlių. Iš tribūnos pasakyta visa eilė tai progai pritaikytų kalbų. Kalbėjo: prel. J. Balkūnas, Liet. gen. konsulas J. Budrys, J. Salties, adv. S. Briedis, J. Tysliava, James Linden — Boro Hall parkų departamentą atstovas, dr. J. Freidman — 14 apskrities demokratų vadas, Victor L. Anfuso, šios apylinkės kongresmano sūnus, Edward S. Lentol — New Yorko valstybės senato atstovas; Pr. Vaitkaičius — Am. Liet. Piliečių klubo atstovas, A. Petriž — Moterų Viešnybės, J. Slepetyš — LB Tarybos pirmininkas, J. Vyšnius — tautininkų klubo, D. Klinga — Dariaus leg. posto, V. Bukšnaitis, R. Kezys — skautų tunto, A. Matulis — Maspetho Liet. Piliečių klubo, V. Kalvelis — Liet. Socialdemokratų, B. Spūdienė — Liet. Darbininkų draugijos, James Brener — N.Y. miesto parkų departamento atstovas, kuris perėmė paminklą.

Be to, gauta sveikinimų raštu iš New Yorko miesto majoro Wagnerio, Liet. atstovo Wash. J. Kajecko ir iš paties parkų direktoriaus.

Po visų kalbų Liet. Piliečių klubo salėje įvyko vaišės, kuriuose dalyvavo per 100 žmonių. Taip pat pasakyta tai progai pritaikytų kalbų. Operetės choras, kuris dalyvavo ir paminklo pašventinimo iškilimėse, sugiedodamas himnus, prie stalo linksmi padainavo.

Paminklo statyba turi ilgą istoriją. 1939 metais įvyko tuo reikalu pasitarimas ir tik 1940 metais susidaręs komitetas pradėjo rinkti auksas. Taigi, tik po 18 metų baigti visi darbai. Visus planus užvilkinio prasidėjęs karas. Tuo metu komitetas nerinko auksų. Tuoj po karo, pradėjus tremtiniam važiuoti į šį kraštą ir įsikūrus Balfui, komitetas irgi susilaikė nuo didesnio auksų rinkimo, nes dosnioji lietuviška visuomenė ir taip turėjo daug išlaidų. Tik tremtiniam baigiant imigruoti, komitetas vėl sujudo ir visus darbus varė pirmyn.

Buvo gauti visi leidimai ir pagaliau šiais metais pastatytas Dariaus Girėno paminklas toks, kokį leido miesto parkų skyrius.

O tasai paminklas yra didžiulis vėliavos stiebas. Jo pagrindas iš tamsaus granito, ketur-

AR NEPAMIRSAI BALFO VAJAUS?
Užpildyk ir siusk šį lapuką:
Siunčiu savo auką \$..... lietuvių kankinių šalpos reikalams.
Pavardė ir vardas
Adresas
Aukus siuskite šiuo adresu:
UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND OF AMERICA
105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

PASKUTINIS DIVIDENDAS PAKELTAS IKI 3 1/4% metams
(3% reguliaraus ir 1/4% extra)
SKAIČIUOJAMAS METŲ KETVIRČIAIS
Taupyk Čia—Daugiau Uždirbsi—Nelauk!
THE Kings County SAVINGS BANK
2 PATOGIOS ĮSTAIGOS:
135 Broadway prie Bedford Avenue
539 Eastern Parkway prie Nostrand Ave.
Member Federal Insurance Corporation